Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 15.5.2014 • numero 9

Täältä tullaan Real Madrid

Julkkisten lääkäri on julkkis

sivu 5

Pitääkö esivaltaa totella?

sivut 8–9

Kamerunin keittiö on mieto

sivu 16

Pääkirjoitus

Ei kiinnosta

Euroviisut voitti kuulemma joku parrakas nainen. En ole kuullut voittajakappaletta, joten en osaa sanoa siitä juuta en jaata.

Suomea edusti kuulemma reipas poikajoukko Pohjanmaalta. En ole kuullut heidän viisuaan, joten minulla ei ole näkemystä siitäkään.

En katsonut Euroviisuja, koska ei kiinnostanut. Eivät itse kilpailut, eikä etenkään se, onko jollakulla laulajalla parta tai ei.

Olen antanut itseni ymmärtää, että parrakas viisuvoittaja on herättänyt jonkinlaista kohua. Oliko se niin, että hän on mies, joka pukeutuu naiseksi? Ainakin taisi olla niin, että hän ei ole niin sanottu normihetero. En tiedä varmasti, koska ei kiinnosta. Sen olen ymmärtänyt, että hän haluaa lisätä suvaitsevaisuutta.

Mikäpäs siinä – niinhän meidän kaikkien pitäisi. Pitäisi elää sovussa, ymmärtää erilaisuutta. Kaikki eivät voi olla samanlaisia kuin minä, ajatella samoin kuin minä. Tähän asti tämän pitäisi olla päivänselvää.

Mutta sitten ääneen on päässyt joitakin, jotka ovat yltiöpäisen kiinnostuneita siitä, miten viisuvoittaja toteuttaa seksuaalisuuttaan. Minusta se on jotenkin outoa, jopa hieman perverssiä. Mitä se kenellekään kuuluu? Pitäisivät suvaitsemattomuutensa omana tietonaan – heidän ongelmansahan se on.

Minulle on jäänyt trauma siitä takavuosien rukoussessiosta eduskuntatalolla. Siitä, jossa joku porukka rukoili sen puolesta, että tietyt ihmiset eivät rakastaisi toisiaan. En tajunnut koko juttua. Olisin ymmärtänyt, jos porukka olisi rukoillut toisiaan tappavien ihmisten pelastumisen puolesta. Mutta ei, sellaista en ole nähnyt.

Tässä maassa ja maailmassa tapetaan tolkuttomasti ihmisiä ihan joka ikinen päivä. Jos kaikki se homokammoisten homovastaisuuteen suuntaama tarmo suunnattaisiin tappamisen vastustamiseen, rauhanmarsseilla voisi olla tunkua. Mutta ei.

Jos aikuiset ihmiset rakastavat toisiaan, toteuttavat seksuaalisuuttaan jollakin yhteisesti sopimallaan tavalla ja yhteisymmärryksessä, mitä ihmettä se kenellekään kuuluu. Minua ei ainakaan askarruta pätkääkään, mitä muut ihmiset – homot taikka heterot – makuuhuoneissaan puuhaavat. Se ei yksinkertaisesti kuulu minulle. Ei kiinnosta.

Marjo Rönnkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Avartti-toiminnassa mukana olevat nuoret jalkapalloilevat Huhtasuon liikuntapuistossa.

Kuva: Petri Kananen

Tuhkauksen suosio kasvaa, ja hautausmaiden pitää mukautua uurnahaukaukseen. Lahjaharjun hautausmaan juuri valmistuneessa laajennuksessa on tilaa yli 10 000 tuhkatulle vainajalle. Taustalla laajennuksen kolumbaario.

Lahjaharjun hautausmaan laajennus valmistui

PETRI KANANEN
teksti ja kuva

Lahjaharjun hautausmaan noin hehtaarin kokoinen laajennus valmistui. Alue on tarkoitettu tuhkauurnien hautaukseen.

Laajennusalueella on yhteensä 2500 uurnahautaa, ja yhdessä uurnahaudassa on tilaa neljälle uurnalle. Lisäksi kahdessa muistolehdossa on 750 uurnahautasijaa.

Laajennusosassa on varaus arkkuhauta-alueelle, jonka mahdollisesta käyttöönotosta päätetään myöhemmin.

Kivestä rakennettu kolumbaario eli uurnaholvi on varattu pelkästään jyväskyläläisille, mutta maan poveen pääsevät myös muiden kuntien vainajien uurnat. Hautausmaalle haudataan kaikkiin uskontokuntiin kuuluvia ja myös uskonnottomia.

– Kolumbaario on melko erikoinen. Muutenkin koko laajennusosa on valaisimia ja penkkejä lukuun ottamatta uniikki, seurakunnan hautaustoimen päällikkö **Antti Pekuri** sanoo.

Kolumbaarion lisäksi Lahjaharjun hautausmaan uudessa laajennuksessa on kaksi muistolehtoa. Niihin haudatuilla on yhteinen muistomerkki.

– Vainajan kyltti sijoitetaan yhteiseen kivipaateen, Lahjaharjun hautausmaan työnjohtaja **Petri Fluuri** kertoo.

Laajennusosassa on erilaisia paikkoja sukuhaudoille, joiden yhteyteen voidaan sijoittaa myös hautamuistomerkkejä.

Kun hautausmaita laajennetaan, arvioidaan hautapaikkojen tarvetta vuosikymmeniä eteenpäin. Tuhkauksen suosio kasvaa. Kahdenkymmen vuoden kuluttua tuhkataan jo seitsemän kymmenestä vainajasta nykyisen 50 prosentin sijaan.

Lahjaharjun hautausmaan laajennuksen sukuhautoja hoidetaan samalla tavalla kuin muillakin Jyväskylän seurakunnan hautausmailla. Hoidon voi tilata seurakunnalta, ja tämän lisäksi omaiset voivat tuoda kukkia itse.

Hautausmaan laajennuksen suunnittelu alkoi vuonna 2009. Rakentaminen tapahtui vuosina 2013–14. Laajennuksen hinta oli 1,3 miljoonaa euroa.

Piispa Simo Peura vihkii Lahjaharjun hautausmaan laajennuksen 18. toukokuuta kello 16.00.

Tapetilla

Veijari ja pyhimys – kuin kaksi marjaa

KAARINA HEISKANEN teksti
THOMAS RAMSTORFER/YLE kuva

Wilgefortis oli nuori kristitty neito. Hänen isänsä, pakanakuningas, tahtoi naittaa tyttärensä toisen pakanakuninkaan pojalle. Kristitty tytär ei tahtonut isän valitsemaa miestä. Hän alkoi rukoilla, että Jumala päästäisi hänet pälkähästä. Jumala auttoi eriskummallisella tavalla: kasvatti tytölle viikset ja parran. Tytär ei enää kelvannut sulhaselle.

Yksi legendaversio kertoi, että parrakas Wilgefortis meni luostariin, toinen, että hänet ristiinnaulittiin. Legenda oli suosiossa varsinkin 1300-luvun Euroopassa.

Conchita Wurst eli **Tom Neuwirth** on kokenut kiusaamista. Hän uskoo johdatukseen ja siihen, että asiat tapahtuvat suuremman suunnitelmaan mukaan. Kotikylän kirkko on hänelle tuttu.

Itävaltalainen Conchita Wurst/Tom Neuwirth voitti parrakkaan naisen esiintymisasussaan Euroviisut kappaleellaan, joka kertoi tuhkasta nousevasta Feeniks-linnusta. Hän toivoo, että voitto on voitto myös suvaitsevaisuudelle.

Ajassa

Jos urheilukirugi Sakari Orava saisi valita, hän olisi halunnut nähdä, kuinka Jeesus käveli vetten päällä. Hänelle Raamattu ja lääketiede eivät ole koskaan olleet ristiriidassa keskenään.

Jumalan avulla huippu-urheilijoiden hoitajaksi

Sadat maailman huippu-urheilijat ovat saaneet uransa aikana avun urheilukirurgi Sakari Oravalta. Hän puhuu Taulumäellä muun muassa rohkeudesta olla tunnustava kristitty.

KAARINA HEISKANEN teksti
ERKKI JOKINEN kuva

Kuka olet ja mistä tulet?
Olen **Sakari Orava**, professori ja ortopedi. Asun Naantalissa ja työskentelen Turussa.

Miten sinusta tuli se mikä nyt olet – ammatillisesti siis?
Hiljalleen opiskelemalla, jatkokoulutuksella, työnteolla, kirjoittamalla, tutkimalla – ja Jumalan avulla (vaikka en sitä siinä vaiheessa tiennyt).

Miltä tuntuu olla julkisuuden henkilöiden lääkäri, kun lehtikuvaajat piirittävät asiakasta?
Julkisuuteen tottuu.

Ovatko julkkikset vaativampia potilaita kuin tavalliset virtaset?
Julkisuuden potilaat ovat ihan tavallisia asiakkaita. Tosin he odottavat ja vaativatkin osaamista ja hyvää tulosta leikkauksista.

Onko julkkisten lääkäri julkkis?
Kyllä lääkäristäkin tulee julkisuuden henkilö, kun hoitaa julkkiksia ja joutuu antamaan haastatteluja.

Julkinen vai yksityinen terveydenhoito?
Olen ollut julkisella sektorilla vuoteen 1986 asti, sitten yksityisellä puolella työssä. Vastakkaisuutta yritetään tehdä turhaan, molemmat toimivat potilaiden parhaaksi. Jos yksityinen sektori pienenee, jonot lisääntyisivät suuresti julkisella puolella.

Oletko tehnyt lääkärinä vapaaehtoistyötä?
Olen tehnyt vapaaehtois- ja palkatonta lääkärintyötä aika lailla.

Miten pidät huolta kunnostasi?
Pidän huolta kunnostani painojen nostelulla, kuntopyörällä ja kävelemällä.

”Urheilija ei tervettä päivää näe.” Pitääkö väite paikkansa?
Urheilijoilla toki on vaivoja ja vammoja, mutta niistä ei kuitenkaan ole tavallista elämää haittaavaa oireilua, vaikka urheilu ei onnistu. Toki kunnon vammojakin on, kun riskit kovissa lajeissa ovat suuria.

Miten neuvot suomalaisia hoitamaan terveyttään?
Suomalaisten terveydenhoidossa tärkeää on painon pitäminen kurissa, säännöllinen liikunta ja terveellinen ravinto, riittävä uni ja tupakan ja alkoholin välttäminen.

Olet kristitty. Kuinka paljon prosenttiosuuksina hengellinen vakaumus merkitsee vapautta ja velvollisuuksia? Onko se fifty-fifty vai jotain muuta?
Kristityn elämään kuuluu velvollisuuksia ja vapauksia – ne eivät ole ristiriidassa, kun seuraa *Raamatun* opetusta ja omantunnon ääntä.

Mitä asioita muuttaisit Suomessa?
Koti–uskonto–isänmaa -teemaa tulisi korostaa.

Mistä aiot puhua lauantaina Taulumäen kirkossa?
Omasta uskoon tulosta, uskosta, maailmankatsomuksesta ja rohkeudesta olla tunnustava kristitty.

Minkä Raamatun tapahtuman silminnäkijänä olisit halunnut olla?
Jeesuksen kävely veden päällä – se on ihme ja uskon koettelemus.

Sinulla on lähes kaima Raamatussa: Johannes Kastajan isä Sakarias. Onko teillä muuta yhteistä?
Sakarit ovat vain nimeltä kaimoja.

Voiko usko olla kirurgin veistä tehokkaampi?
Usko on suurempi maallisia hoitokeinoja.

Ovatko tiede ja usko koskaan itselläsi ristiriidassa?
Tiede riittävän pitkälle vietynä tukee uskoa ja *Raamattua*. Silti monen tieteeseen uskovan on vaikea uskoa *Raamatun* uskoa, vaikka hän uskoo oletuksiin ja arvioihin, uskoo kaikkea, mitä tiede ei aukottomasti ole todistanut. Lääketiede ei ole minulle ollut koskaan ristiriidassa uskon kanssa.

Onko sinulla salaisia paheita?
En osaa paheita luetella, kai meillä kaikilla on joitakin. Turha kuvitella olevansa puhdas pulmunen.

Sana elämään Taulumäen kirkossa 17.5. alkaen klo 17. Professori, ortopedi Sakari Orava: hmisen henkinen ja fyysinen paranttuminen. Mahdollisuus kysymyksiin, Sakari Orava vastaa. Juonto Osmo ja Saija Väätäinen. Musiikki: Laulu-yhtye Lux Auribus joht. Kimmo Tuuri
Klo 18.30 Kahvit, kirjapöytä
Klo 19 Taivaan kansalaisena maailmassa, viikkomessu Viitala, saarna julistustyöntekijä Heikki Mäki-Pesola. Hassinen, Lux Auribus.

Flyygelirahastoon 10 000 euron lahjoitus

Kuokkalan kirkon flyygelirahasto sai yllättävän lahjoituksen tuntemattomalta lahjoittajalta.

– Lämmin kiitos lahjoittajalle, sanoo Kuokkalan aluekappalainen **Pekka Mustonen**.

Rahastoa on kartutettu konserteilla. Myös yksityiset lahjoittajat ovat muistaneet rahastoa. Mustonen kannustaa yrityksiä tukemaan flyygelihanketta.

– Osallistumalla hankkeeseen yritykset saavat mainetta kulttuurin rahoittajana. Kuokkalan musiikkityö tekee mielellään myös yhteistyötä lahjoittajien kanssa järjestämällä korkeatasoisia konsertteja.

Esiintyjät ovat kehuneet Kuokkalan kirkon akustiikkaa. Toiveita konserttien järjestämisestä on tullut niin seurakuntalaisilta kuin muusikoilta.

Pian on aika suunnata Lehtisaareen

Jyväskylän seurakunnan nuorisotyön kesämökki Lehtisaaressa avaa ovensa. Toukokuun aikana siellä vierailee muun muassa koululaisryhmiä Lehtisaareen on vapaa pääsy aina iltapäivisin 10.6.–17.8. maanantaipäiviä lukuunottamatta. Saari tarjoaa mahdollisuuden vapaaseen oleiluun, liikuntaan, rauhoittumiseen ja eväiden syöntiin. Lisäksi on konsertteja ja teemailtoja. Lisätietoja www.lehtisaarenkesakoti.fi.

Käärinliinaan tutustui 3 300 näyttelyvierasta

Torinon käärinliinan vaiheita esittelevään näyttelyyn tutustui viiden viikon aikana noin 3 300 näyttelyvierasta. Vilkkainta oli pääsiäismaanantaina, jolloin näyttely ja miniseminaari kokosivat yli 300 katsojaa ja kuulijaa. Hiljaisimpina päivinä kävijöitä oli kolmisenkymmentä, mutta vielä viimeisellä viikolla päästiin reilusti yli sataan päiväkävijään.

Seurakunta ”vihkii” Kirittärien pelikentän

Jyväskylän seurakunta on otteluisäntänä Kirittärien kauden ensimmäisessä ottelussa. Naisten Superpesiksen kausi Hippoksella alkaa 21.5. klo 18 ottelulla Kempeleen Kiriä vastaan.

Seurakunnan isännöimä ottelu on Kirittärien ensimmäinen Hippoksen uusitulla kentällä. Seurakunnan otteluisännyydellä on siten erityinen merkitys kentän ”vihkimisessä”. Viime kesänä seurakunta oli otteluisäntänä Kirittäret-Viinijärvi -ottelussa Suurella Sydämellä -vapaaehtoistyön merkeissä. Nyt seurakunta on mukana ”Usko hyvän tekemiseen” -teemalla. Se on syksyn seurakuntavaalien iskulause.

Pakolaisleirin opettaja pitää tytöt oppimassa

Za'atrin pakolaisleirin opettaja haluaa, että mahdollisimman moni tyttö käy koulua. Kirkon Ulkomaanapu kampanjoi koulutuksen hyväksi.

ULLA KÄRKI teksti
VILLE ASIKAINEN kuva

Tyttöjen lukutaitotunti on lopuillaan Za'atrin pakolaisleirillä Pohjois-Jordaniassa. Opettaja **Nisreen Al-Monsour**, 33, ja teini-ikäiset tytöt istuvat muovituoleilla muovipöydän ääressä noin 30 neliömetrin parakissa, joka toimii luokkahuoneena Kirkon Ulkomaanavun aidatulla alueella. Lukutaitokurssin tytöt, iältään viidestätoista ylöspäin, eivät ole käyneet koulua Syyriassa eivätkä osaa lukea ja kirjoittaa. Neljän kuukauden kurssi valmistaa heitä koulunkäyntiin. Osa tytöistä jatkaa kurssin jälkeen jossakin pakolaisleirin kolmesta koulusta.

Osa tytöistä suunnittelee menevänsä naimisiin.

– Minä varmaankin menen, huutaa yksi tytöistä.

Häntä nuhdellaan nauraen, että eikös tuollaisten asioiden kertomista pitäisi ujostella.

Pakolaisleirillä moni tyttö naitetaan nuorena. Vanhemmat pelkäävät tyttöjen turvallisuuden puolesta leirioloissa, ja avioliiton katsotaan tuovan turvaa. Opettaja haluaisi tyttöjen käyvän koulua.

– Jos tyttö ei ole koulussa, hän tekee kotitöitä. Jopa 9–10-vuotiaat tytöt ovat vastuussa kotitöistä ja pikkusisaruksista, ja se on liian iso vastuu, Al-Monsour sanoo.

Kirkon Ulkomaanavun opettajat etsivät oppilaat kursseille. Al-Monsour on vakuuttanut tyttöjen vanhemmille olevansa itse vastuussa tytöistä kurssin ajan.

– Kerron lukutaidon hyödyistä. Kun osaa lukea, tietää, mitä reseptеissä tai vaikka meikkituotteissa lukee. Ja voi lukea itse *Koraania*.

Al-Monsour on arvostettu opettaja, jota vanhemmat kiittävät. Oppilaille hän on roolimalli ja uskottu. Jos tytöillä on ongelmia, he puhuvat niistä opettajalle.

Sotatilanne muuttaa usein ihmisten käytöstä. Sallittujen ja kiellettyjen asioiden rajat alkavat liikkua. Sota ja pakolaiselämän rankkuus näkyvät Za'atrin lapsissa. Ennen sotaa syyrialaislapset kunnioittivat opettajia, mutta nyt raja hyvän ja huonon käytöksen välillä ei ole enää selvä. Oppilaat ovat töykeitä.

Nisreen Al-Monsour pakeni Syyriasta reilu vuosi sitten. Kotimaassaan hän työskenteli kuvaamataidon ja englannin opettajana. Käynnissä oleva kurssi on neljäs hänen pitämänsä lukutaitokurssi. Hänen aloitteestaan ennen kolmen kuukauden kurssi on nyt neljäkuinen.

– Tytöt haluaisivat, että kurssiaikaa pidennettäisiin kahdesta neljuttuu 5,2 miljoonaa opettajaa.

Nisreen Al-Monsour opettaa tyttöjä Za'atrin pakolaisleirillä Pohjois-Jordaniassa. Pitkään jatkuneen sotatilan rankkuus näkyy lapsissa. Ennen he ovat kunnioittaneet opettajia, mutta kunnioituksen tilalle on tullut töykeys.

Mikä Suvivirttä laulaen tulee, se koulunrakentamistalkoisiin menee

KIRKON ULKOMAANAPU teksti

Suvivirren sunnuntaina parannetaan kehitysmaiden kouluoloja. Kehitysmaiden lasten oppimistulokset eivät ole juuri kohentuneet, vaikka yhä useampi lapsi pääsee kouluun. Maailman 650 miljoonasta peruskouluikäisestä lapsesta 250 miljoonaa jää vaille perustaitoja. Heistä 120 miljoonaa lasta ei mene kouluun tai lopettaa viimeistään ennen neljättä luokkaa. 130 miljoonaa käy koulua, mutta ei opi edes perusasioita lukemisesta ja laskemisesta.

Syitä tähän on opettajapula sekä kehitysmaiden opettajien heikko pätevyystaso. Maailmasta

Opettajapula on osin seurausta luokkakokojen ja oppilasmäärien kasvusta. Kasvavaan oppilasmäärään on vastattu palkkaamalla lisää opettajia nopealla tahdilla. Miljoonat opettajat ovat epäpäteviä.

– Jos opetuksen laatua ei pystytä parantamaan, on vaara, että lasten kouluun pääsemisen eteen tehty kansainvälinen työ ei tuota ajateltua hyötyä, sanoo Kirkon Ulkomaanavun toiminnanjohtaja **Antti Pentikäinen**.

Kirkon Ulkomaanapu on käynnistänyt kampanjan opetuksen laadun parantamiseksi kehitysmaissa. Kampanjan tavoite on antaa 10 000 kehitysmaanopettajalle parempi ammattitaito Opettajat Ilman Rajoja -verkoston, opettajankoulutushankkeiden sekä katastrofitilanteissa toteutettavan opettajankoulutuksen avulla.

Suvivirren sunnuntai 25.5. klo 14 Kirkkopuistossa. Mukana kanttori Risto Valtasaari ja Kuokkalan pelimannit Erkki Hiekkavirran johdolla. Kirkon Ulkomaanavun koulutuskampanjaan voi osallistua soittamalla avustusnumeroihin.
0600 11201 (10,02 € +pvm)
0600 12345 (15,36 € +pvm)
0600 11700 (20,45 € +pvm)
Lähetä tekstiviesti OPETTAJA numeroon 16499 (20 €)

Hengissä

Evankeliumi
Joh. 17: 6–10

Jeesus rukoili ja sanoi:
"Minä olen ilmoittanut sinun nimesi niille ihmisille, jotka valitsit maailmasta ja annoit minulle. He olivat sinun, ja sinä uskoit heidät minulle. He ovat ottaneet omakseen sinun sanasi ja tietävät nyt, että kaikki, minkä olet minulle antanut, on tullut sinulta. Kaiken sen, minkä olet puhuttavakseni antanut, minä olen puhunut heille, ja he ovat ottaneet puheeni vastaan. Nyt he tietävät, että minä olen tullut sinun luotasi, ja uskovat, että sinä olet minut lähettänyt.
Minä rukoilen heidän puolestaan. Maailman puolesta minä en rukoile, vaan niiden, jotka sinä olet minulle antanut, koska he kuuluvat sinulle. Kaikki, mikä on minun, on sinun, ja mikä on sinun, on minun, ja minun kirkkauteni on tullut julki heissä."

Kansalaisvelvollisuus: iloitse ja pidä huolta

Mihin Jeesuksen elämän tilanteeseen puhe liittyy?
Päivän evankeliumi on Jeesuksen kauniista jäähyväisrukouksesta, jonka hän viimeisenä yönään rukoili. Edellä hän on rohkaissut ja evästänyt opetuslapsiaan, etteivät he joutuisi paniikkiin ja hämmennyksestä ja järkytyksestä aivan lopullisesti tolaltaan Jeesuksen kuoleman myötä. Rukous kuvaa Jeesuksen suhdetta Isään ja jatkaa opetuslapsia rohkaisevaa puhetta.

Onko Jumala jo etukäteen jakanut ihmiset ryhmiin ja valinnut "paremmat ja pelastetut"? Ennaltamääräämisoppi on siis totta?
Mehän elämme edelleen pääsiäisaikaa. Pääsiäisen ilo on totta. Kristus on ylösnoussut. Kun luemme Johanneksen evankeliumin kertomusta Jeesuksen viimeisen yön opetuksista ja tästä jäähyväisrukouksesta, me kuulemme paitsi ristiinnaulittavaksi kulkevan Jeesuksen, myös ja ennen kaikkea kuoleman voittaneen ja ylösnousseen Jeesuksen äänen. Rukous on luettava pääsiäisen valossa. Ne valitut, joista tekstissä puhutaan, tarkoittavat seurakuntaa, ihmisiä jotka Jumala on valinnut maailmasta. Tämä valinta näkyy siinä, että "pelastetut" ovat ottaneet Jeesuksen sanat vastaan. Sanat, jotka hän on itse ottanut vastaan Isältä.

Enpä tiedä, onko osa meistä ihmisistä tehty ennalta alttiimmiksi ottamaan ilosanoma vastaan. Ennemminkin haluaisin uskoa, että "emme me valinneet häntä, vaan hän valitsi meidät". Tähän valintaan liittyy kirkon lähetystehtävä saattaa nuo sanat kaikkien korville. Kaikki ovat samassa asemassa ja yhtä oikeutettuja kuulemaan pelastavat sanat.

Kun Jeesus puhuu maailmasta, mitä se ilmaisu tarkoittaa? Miksi hän ei rukoile maailman puolesta? Eikö juuri se kaipaisi enemmän rukousta?
Maailma tarkoittaa kaikkia ihmisiä. Seurakunta on koottu maailmasta. Ja totta kai kaikki ihmiset tarvitsevat rukousta. Mutta ehkä meidän on tätä rukousta lukiessamme ajateltava sitä, keitä varten rukous on olemassa. Jeesus rukoilee seurakunnan puolesta. Se on rohkaisuksi Jeesuksen omille. Seurakunnan eli kristittyjen on lohdullista tietää, että Vapahtaja on paitsi kuollut heidän puolestaan, hän myös rukoilee heidän puolestaan. Eivät maailma ja seurakunta ole tässä vastakohtia. Muistuttaahan Johanneksen evankeliumin tunnetuin kohta meitä siitä, että koko maailma on Jumalalle rakas: "Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että..."

Mitä taivaan kansalaisuus tarkoittaa? Mitä ovat kansalaisoikeudet, mitä ovat kansalaisvelvollisuudet?
Tähän tekee mieli vastata virren säkeellä:
Maa on niin kaunis, kirkas Luojan taivas,ihana on sielujen toiviotie. Maailman kautta kuljemme laulain, taivasta kohti matka vie.
Kristityn oikeutena on ainakin iloita. Vaikka usko Jumalaan ei poista elämästä murheita, se tekee niistä helpommat kantaa. Kun määränpäämme on taivaassa, on vaelluskin helpompaa. Tällä matkalla velvollisuutena on pitää huolta toisista kulkijoista ja koko "maailmasta". Rohkaista heitä ja kulkea vierellä. Rukoilla toinen toisemme puolesta.

Mikä on sinulle tämän tekstin tärkein kohta, mikä puhuttelee eniten?
Minua puhuttelee juuri se, että Jeesus rukoilee puolestamme. Se kuvaa minulle jollain tapaa sitä hyvää tahtoa ja rakkautta ja toivoa, joilla Jeesus, meidän veljemme, Vapahtaja ihmisten, ylösnoussut Kristus, meitä yhä evästää. Sanassa ja sakramenteissa hän tulee luoksemme. Rukouksessa hän kantaa meitä. Ei tarvitse kulkea yksin. Ei tarvitse jaksaa omassa voimassa.

Taivaan kansalaisena maailmassa on sunnuntain 18.5. teema. Päivän tekstistä saarnaa pastori Ville Tikkanen Kaupunginkirkon messussa klo 10.

Vihdoinkin kaikki saman katon alle

Säynätsalon seurakuntakodin peruskorjaus on valmis. Uusiin tiloihin voi tutustua avoimien ovien päivinä toukokuussa. Nykyaikaisille ja käytännöllisille tiloille toivotaan paljon käyttöä.

SIRPA KOIVISTO
teksti ja kuva

– Seurakuntakodin valmistumista on odotettu jo kovasti, **Liisa Piekäinen** ja **Eila Pöyhönen** kertovat.

Molemmat ovat aktiivisia seurakuntalaisia ja mukana monenlaisessa vapaaehtoistyössä.

– Tilojen puute on ollut Säynätsalossa tosi kova, vaihtoehtoisia tiloja ei täällä oikein ole. Hienoa, että olimme etusijalla ja saimme uuden seurakuntakodin Säynätsaloon.

Marttatoiminnassa mukana oleva Piekäinen on jo ehtinyt tutustua seurakuntakodin uusittuun keittiöön. Marttojen ja seurakunnan yhteistyö on tiivistä. Monet tilaisuudet ja leivontahetket on järjestetty seurakunnan tiloissa.

- Keittiö on viimeisen päälle hieno. Uuni on automatisoitu ja siinä voi nykyään keittää jo perunatkin. Kahvia saa keitettyä parikymmentä litraa kerralla. Nyt pitää vain oppia käyttämään uusia laitteita, Piekäinen kehuu.

Tyytyväinen uusiin tiloihin on myös aluekappalainen **Harri Romar**.

– Huipputilat. Käytännölliset ja moneen tarkoitukseen sopivat.

Uuden seurakuntakodin rakentaminen aloitettiin viime keväänä. Remontti oli välttämätön, koska vuonna -80 valmistuneessa vanhassa seurakuntakodissa oli sisäilmaongelmia. Vuoden verran seurakunnan toimintaa on pyöritetty Säynätsalon pappilasta.

Vanhasta seurakuntakodista on käytännössä jäljellä vain kantava runko ja ulkoseinät. Maa-ainesta myöten kaikki on uusittu. Peruskorjauksessa tilaa on saatu muutama sata neliötä lisää.

Sisätilat ovat avarat ja valoisat. Talon sisustuksessa on käytetty paljon lasia ja koivupanelia. Juhlasalista avautuu kaunis maisema suoraan Päijänteelle.

– Käyttäjien toiveena oli myös patio, jolle pääsee suoraan juhlasalista, Romar kertoo.

Seurakuntakotiin mahtuu yhteensä noin 150 henkilöä.

– Iso ilo on se, että kaikki seurakunnan toiminta on nyt saman katon alla, Romar huomauttaa.

– Oma haaveeni on, että seurakuntalaiset voisivat käyttää seurakuntakotia mahdollisimman paljon. Esimerkiksi martat ovat pitkäaikainen yhteistyökumppanimme ja yhteistyötä heidän kanssaan varmasti jatketaan. Toivottavasti myös monien muiden tahojen kanssa, jotka ovat seurakunnan toiminnan kanssa sopusoinnussa.

Tilaratkaisut ja uusi tekniikka mahdollistavat sen, että osa tiloista voidaan antaa vapaammin seurakuntalaisten käyttöön.

– Toiveena on antaa seurakuntalaisille enemmän valtaa ja vastuuta tilojen käytössä, Romar toteaa.

Peruskorjauksen suunnittelusta on vastannut jyväskyläläinen Arkkitehdit.618 Oy. Sama toimisto on suunnitellut myös Korpilahden seurakuntatalon ja vastaa Palokan kirkon tulevan remontin suunnittelusta.

Säynätsalon seurakuntakodissa on hieman yli 800 neliömetriä. Lisäksi seurakuntatalon viereen on rakennettu vainajien säilytystila ja varastorakennus. Pihatyöt valmistuvat kesäkuun loppuun mennessä. Peruskorjaus- ja laajennustöiden kustannukset ovat lähes kolme miljoonaa euroa.

Kiinteistöpäällikkö **Veikko Toivakan** mukaan peruskorjaus on toteutettu Terve talo -hankkeena. Tilojen toimivuuteen, terveellisyyteen, sisäilman puhtauteen ja siivoukseen on kiinnitetty erityistä huomiota peruskorjauksen alusta lähtien. Rakentamisessa on lisäksi käytetty vähäpäästöisiä, ekologisia materiaaleja.

Lopputulokseen Toivakka on erittäin tyytyväinen.

– Uudet rakennushankkeet toteutetaan seurakunnassa varmasti jatkossakin Terve talo -periaatteiden mukaan.

Säynätsalon seurakuntakodin juhlasalin päädyssä on näyttävä tilateos. Neljä palaa on ripustettu seinälle siten, että keskelle muodostuu risti. Aluekappalainen Harri Romar kehuu uusia tiloja huippuhienoiksi ja moneen tarkoitukseen sopiviksi.

Muista!

Säynätsalon seurakuntakoti

- La 17.5. klo 17
  Immanuelin konsertti
  srk-kodilla.
- Su 18.5. klo 12
  Messu kirkossa ja uuden srk-kodin siunaamisjuhla, piispa Simo Peura.
- Su 25.5. klo 10
  Afrikkalainen gospelmessu srk-kodilla, avoimet ovet klo 14 asti.
- Ke 28.5. klo 17–20
  Kahvila ja korukirppis srk-kodilla.
- Ke 28.5. klo 18
  Häämusiikkikonsertti kirkossa. Ohjelma 5 €. Tuotto vihkiryijyhankkeen hyväksi.
- To 29.5. klo 10
  Helatorstain messu kirkossa. Kirkkokahvit ja avoimet ovet srk-kodilla klo 14 asti.
- 19.5.–29.5.
  Seurakuntakodin kahvilaviikot ja avoimet ovet arkisin klo 17–20.

Kolumni

Jo joutui

Osimoilleen näin, tuumi Heikkis-Jamo ja silmäili heräävää luontoa. Monta kevättä ja kesää oli kulunut hallojen ja lumikuurojen piiskatessa vaivalla muokattuja peltoja. Säät olivat menneet sekaisin, eikä vilja kasvanut. Kotikylänsä hauskuttajana tunnetun Jamonkin hymy oli alkanut hyytyä, kun nälkä kurisi suolistossa.

Nälkä oli kerännyt kylältä ankeaa satoa. Ruotsin valtakunnan itäisen lisäkkeen Suomen asukkaista peräti kolmasosa oli kuollut nälkään ja kerjäläislaumojen kuljettamiin tauteihin. Jamon naapurikylässä toisteltiin Ymmi Hinaajan viimeisiä sanoja, jotka hän oli sopertanut kolmelle nälkää valittavalle lapselleen: Kuule kun en minä nyt voi teille ruisleiväksi tässä muuttua. Ymmin kohtalo oli suistanut kyläläiset järkytykseen, sillä he olivat tottuneet saamaan häneltä neuvot asiaan kuin asiaan. Imatran Antsku ei kehuskellut pasta carbonaralla. Ukonkin silmät olivat alkaneet verestää entistä pahemmin. Lienevätkö Antsku ja ukko elossakaan enää, mietti Heikkis-Jamo.

Mutta nyt kevät oli tullut ajoissa, siemenviljaa oli luvassa, auringon lämpö ja vesisateet olivat muhevoittaneet multaa. Kohta alettiin syrjäperilläkin laulaa uutta laulua, kun peltotöiltä kirkkoon ehdittiin. Miten sen sanat hivelivätkään mieltä. Nyt siunaustaan suopi taas lämpö auringon, se luonnon uudeks´ luopi, sen kutsuu elohon... Taas niityt vihannoivat, ja laiho laaksossa...

Suuret kuolonvuodet osuivat pieneksi jääkaudeksi kutsuttuun ilmastonvaiheeseen 1690-luvun loppuvuosina. Kriisivalmiutta ei ollut, Itämeri oli jäässä myöhään, eivätkä siemenviljaa kuljettaneet laivat päässeet perille. Seuraavat pahat nälkävuodet olivat vuosina 1866-68. Seuraavan kerran pettua järsittiin ensimmäisen maailmansodan ja kansalaissodan jälkimainingeissa. Viimeisistä pettuvuosista on aikaa noin sata vuotta. Montako vuotta on seuraaviin, sitä emme tiedä.

Suvivirsi tuli virsikirjaan vuonna 1701, nälkävuosien jälkeen. Sen säilyttäminen suomalaisten tajunnassa, muistissa ja korvissa on kulttuuriteko. Sen laulaminen on kevätilon ja koulunpäättymisen ilon lisäksi muistutus elämän ennakoimattomuudesta.

Kaarina Heiskanen
tiedottaja
Jyväskylän seurakunta

Tänään rukoilen

Minä lapsi pienoinen

Minä lapsi pienoinen, illoin aamuin rukoilen. Pienet kädet yhteen liitän, taivaan isää aina kiitän. Amen.

nainen,48

Jalkapallo-ottelun jälkeen on kiva vähän hullutella. Sali Dogany (vas.), Agron Danqi (takana), Imad Mohammadi ja Jyväskylän kaupungin projektityöntekijä Ismael Sheikh Musse pelasivat jalkapalloa Huhtasuon liikuntapuistossa. Liikunta on yksi neljästä Avartti-menetelmän perustoiminnosta, joilla tuetaan nuoren kasvua yhteiskunnan jäseneksi ja opetellaan huomioimaan muita ihmisiä ja ympäristöä.

Nuoret harrastavat kullan kiilto silmissä

Avartti on kansainvälinen nuorten harrastusohjelma, jota käytetään Jyväskylässä kaupungin ja seurakunnan nuorisotyössä. Nuoret tutustuvat Avartti-ryhmissä uusiin ihmisiin ja pääsevät vapaaehtoistyöhön.

HEIKKI IMPIÖ teksti
PETRI KANANEN kuva

Hiekkapöly nousee ilmaan ja maaleja syntyy tasaiseen tahtiin, kun avarttilaiset ottavat mittaa toisistaan Huhtasuon liikuntapuiston kentällä. Onko tässä kenties Jyväskylän oma "Real Madrid"?

Tällainen ajatus voi tulla mieleen, kun kentän laidalta tarkkailee pelaajia. Huippujalkapallossahan seurojen pelaajat tulevat eri maista ja jopa eri maanosista.

Jyväskylässä Avartti-toiminnassa mukana olevista suurin osa on maahanmuuttajia. Senkin puolesta liikuntapuiston kentällä pelattava peli näyttää ja täyttää kansainväliset mitat. Ehkä ainoana erona se, että kentältä kantautuva puhe on selkeästi suomea.

Ismael Sheikh Mussen ei tarvitse erityisesti korottaa ääntään ohjeita antaakseen. Kaikesta näkee, että pelaajat arvostavat häntä luontaisesti.

Musse toimii Jyväskylän kaupungin nuorisopalveluissa projektityöntekijänä. Hän on käyttänyt Avartti-menetelmää työssään jo kymmenkunta vuotta. Liikunta on yksi menetelmän neljästä perustoiminnosta, jonka avulla tuetaan kasvua yhteiskunnan jäseneksi ja opetellaan huomioimaan muita ihmisiä sekä ympäristöä.

– Avartin parhaat puolet tulevat esiin, kun nuori oppii uusia taitoja. Ryhmässä tutustuu uusiin ihmisiin ja pääsee tekemän vapaaehtoistyötä. Kun nuorilla on hyödyllinen harrastus, siitä hyötyy myös hänen oma yhteisönsä. Se näkyy muunkin aktiivisuuden lisääntymisenä, Ismael Sheikh Musse toteaa.

Imad Mohammadi juoksentelee kentällä. Aina silloin tällöin on hänen vuoronsa saada pallo haltuun ja rakentaa yhteistä peliä oikeaan suuntaan. Avartti-ohjelman kautta hän on oppinut, että kavereiden kanssa pitää olla hauskaa ihan fair play -hengessä. Hän on ollut mukana Avartti-toiminnassa noin vuoden ajan. Kaikki alkoi kouluvierailusta, jossa Ismael esitteli Avarttia.

– Innostuimme siitä tosi paljon. Kävimme leireillä, ja nyt olen suorittanut jo pronssitason. Hopeataso on parhaillaan meneillään ja myöhemmin kultavaiheessa ehkä päästään vierailemaan ulkomaillakin, Imad Mohammadi kertoo.

Kerran viikossa kokoontuva ryhmä pelaa nyt ensimmäistä kertaa talven jälkeen ulkona. Iloisista kasvoista päätellen, pelaaminen tuntuu maistuvan kaikille.

Musse ja Mohammadi toteavat, että Avartti-toiminnassa maahanmuuttajat ja kantasuomalaiset nuoret ovat tutustuneet hyvin toisiinsa. Samalla on opittu luontevasti suomen kieltä.

Suomen Avartin ohjelmajohtaja **Jukka Ruotsalaisen** työpiste on Jyväskylässä ja hänen työkenttänään on koko Suomi. Avartin taustalla on teoriapohjainen elämyspedagogiikka ja seikkailukasvatus, joka pohjautuu saksalaisen **Kurt Hahnin** kehittämään teoriaan. Pohjimmiltaan se on tekemällä oppimista.

– Me vanhemmat ja ohjaajat olemme pikemminkin mahdollistajia, ja varsinaisen työn tekevät nuoret itse. Jyväskylässä menetelmää hyödynnetään muun muassa kaupungin ja seurakunnan nuorisotyössä.

Jukka Ruotsalainen on havainnut, että valtaosa liikunnan harrastajista on kouluikäisiä, joiden perheet panostavat nuorten harrastamiseen. Selkeä pudotus tapahtuu, kun nuori täyttää 14 vuotta. Sen jälkeen liikunnan harrastaminen jää monella jopa kokonaan pois.

– Tässä Avartti ja sen mahdollisuudet astuvat mukaan kuvaan. Avartti on eräänlainen navigointiohjelma, jossa navigaattori kehottaa tekemään U-käännöksen heti, kun se on mahdollista. Tässä ei voi mikään mennä pieleen, kuten sanotaan.

Katso video osoitteessa youtube.com/henkielama

" Avartin parhaat puolet tulevat esiin, kun nuori oppii uusia taitoja.

Ismael Sheikh Mussella on aina hymy herkkässä.

Khine Mon (vas) ja Imad Mohammadi pelaavat jalkapalloa fair play -hengessä. Tämän kamppailun voitti Mohammadi.

Tiesitkö?

Avartti – nuoret sen tekevät!

- Avartti on kansainvälinen nuorten harrastusohjelma, jolla on toimintaa yli 130 maassa.
- The International Award for Young People -ohjelman suomalainen sovellus.
- Avartissa 14–25-vuotias nuori osallistuu pitkäjänteiseen harrastustoiminnassa: palvelu, taito, liikunta ja seikkailu.
- Nuori aloittaa ohjelman pronssitasolta ja voi edetä hopeatason kautta kultatasolle.

TOTTELEMATON KIRKKO

Raamattu vai maallinen laki, kirkoista turvapaikkoja? Keskustelu kirkon ja valtion suhteista on yhtä vanha kuin kristinusko. Voiko se törmätä vastakkain demokratiankin kanssa?

JANNE KÖNÖNEN teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Viime vuosien isot uutiset kirkosta liittyvät sen yhteiskuntasuhteisiin.

Kun maahan tulleita isoäitejä suojellaan käännyttämisuhalta, kohistaan kristityn sisäministerin kansalaistottelemattomuuspuheista tai kun teinityttö hakee turvapaikkaa kirkosta Oulussa, tiivistyvät aiheet oikeastaan yhteen kysymykseen.

Voivatko kristitty ja kirkko toimia vastoin valtiollista lakia, tehdä aktiivista, tai ainakin passiivista vastarintaa ja olla kansalaistottelemattomia?

Kysymyksellä on monimutkaiset ja pitkät historialliset juuret. Kristinuskon suhde vallitsevaan yhteiskuntajärjestykseen herätti mielenkiintoa jo sen syntyhetkillä, Jeesusta seuranneissa kuulijoissa yli 2 000 vuotta sitten.

Tuolloin kysymys piilotettiin ovelaan tiedusteluun, pitikö kunnon juutalaisen maksaa veronsa vääräuskoiselle keisarille. Tämän jälkeen kirkon ja valtion välillä on nähty niin eripuraa kuin ylitsepursuavaa veljeilyäkin.

Jumalan vai keisarin valtakunta? Uskonnon ja valtion suhde oli kuuma puheenaihe ajanlaskun alun Palestiinassa. Juutalaisten maata hallitsi Rooma, jonka keisarit olivat korottaneet itsensä jumaliksi. Tämä, sekä tietysti maan aseellinen miehitys, eivät sopineet yksijumalaisille juutalaisille. Syntyi ”seloottien” vastarintaliikkeitä.

Jeesus tunsi aseellista kapinaa halunneet selootit, mutta ei ollut itse valmis samaan. Helsingin yliopiston kirkkohistorian professori **Jouko Talosen** mukaan ”Jeesuksen agenda ei ollut tästä maailmasta”.

– Hän saarnasi parannuksentekoa, syntien anteeksiantamista ja Jumalan valtakuntaa, mutta ei ollut kumouksellinen kapinajohtaja.

– Jeesuksen oma ohjelmajulistus ilmenee parhaiten Markuksen evankeliumin lainauksessa (Mark. 1:15): ”Aika on täyttynyt ja Jumalan valtakunta on tullut lähelle; tehkää parannus ja uskokaa evankeliumi!”

Ovelaan tiedusteluun verojenmaksusta Jeesus vastasi vain kehottamalla ”antamaan keisarille sen, mikä keisarin on”.

Tunnollisuus valtiota kohtaan ei kuitenkaan taannut kristityille turvallisuutta Rooman valtakunnassa. Keisari Nerosta lähtien heitä vainosi kaikkiaan kymmenen eri keisaria noin 250 vuoden ajanjaksolla.

> ”Entä jos demokraattinenkin valtio toimii väärin?

Rooman vainot johtivat täysin päinvastaiseen kuin mihin keisarit pyrkivät. Imperiumin ainoaksi sallituksi uskonnoksi tulikin kristinusko.

Syntyi kirkon ja valtion tiivis suhde, jonka purkautuminen käynnistyi länsimaissa vasta uusien ideologioiden ja vallankumousaikojen myötä 1700-luvun lopulta lähtien. Yleistäen sanoen sama Rooman keisareiden ja kirkon liitosta johtuva perinnönjako on meneillään Suomessakin tänäkin päivänä.

Vuosisatojen aikana kristillisyys myös nivoutui niin voimakkaasti länsimaiseen kulttuuriin, että monet kristinuskon kriitikotkin ovat sen jälkeen omanneet, usein tiedostamattaan, voimakkaasti kristinuskon värittämiä näkemyksiä.

Liitot valtioiden kanssa tarjosivat kuitenkin vuosisatojen ajan paljon sellaistakin, joista kristityt eivät voi ylpeillä. Kirkko laajensi vaikutusvaltaansa hallitsijoiden kainalossa uusiin maailmankolkkiin ja kävi ristiretket, jolloin uskon keskeiset sisällöt uhkasivat hukkua sillkkaan fanatismiin ja vallanhimoon.

Kytkykauppa maallisten hallintojen kanssa nosti kirkon vaikutusvallan huippulukemiin, mutta kylvi ympärilleen katkeruuden siemeniä. Kristityt kirkonjohtajat eri puolilla maailmaa tukivat välillä milloin mitäkin hallintoa säilyttääkseen vain oman vaikutusvaltansa rippeet.

Suomessa Ruotsin valtakunta nojasi vahvasti luterilaisuuteen. **Martti Luther** oli saanut tukea uskonpuhdistukselle saksalaisilta ruhtinailta, joten Lutherin kirjoituksissa uskollisuus ”esivaltaa” kohtaan painottui.

– Hyvä esimerkki on Saksin vaaliruhtinas **Fredrik Viisaan** Lutherille antama tuki, jonka motiivi oli lähinnä yhteiskunnallinen ja poliittinen. Fredrik itsehän otti ehtoollisen luterilaisessa muodossa vasta kuolinvuoteella, huomauttaa Jouko Talonen.

Suomalaisille kirkon kytky valtioon toi vuosisatojen ajan kosolti hyvää. Kirkko hoiti monia yhteiskunnalle nykyään miellettyjä asioita ja sen ansiosta niin köyhäinhoito, lukutaito kuin tavalliset maalliset uutisetkin levisivät ympäri valtakunnan.

Euroopassa kirkko ja valtio olivat kuitenkin yhtä monien mielissä negatiivisesti. Sen seurauksena Ranskan vallankumoukselliset laittoivat giljotiiniin kuninkaan ohella pappeja, kun taas bolsevikit likvidoivat surutta niin ortodoksi-isiä, kapitalisteja kuin tsaariperheenkin.

Natsi-Saksa testasi luterilaisen kristillisyydeen, joka joutui oikeastaan ensi kerran todelliseen valintatilanteeseen suhteissaan valtioon vasta 1930-luvulla **Hitlerin** Saksassa. Saksalainen teologia – joka Suomessakin oli 1930- ja 1940-luvulla täysin ylivertaisessa asemassa – painotti voimakkaasti kristityn uskollisuutta valtiolle.

Enemmistö Saksan papeista valitsi uskollisuuden natsi-Saksalle, vähemmistö taas teki passiivista, pieni osa aktiivistakin vastarintaa. Saksan upseeristossa moni harras uskovainen oli tilaisuuden tullen valmis täräyttämään jopa Führerilleen kuulan kalloon.

– Monia juurevia Saksan luterilaisia saattoi miellyttää alkuvaiheessa kansallissosialistien Neuvostoliiton ja ateistisen bolsevismin vastainen propaganda. Utiset Neuvostoliiton uskonvainoista ja Stalinin terrorista olivat kammottavia. Hitler käytti tätä taitavasti hyväkseen ja hän hallitsi myös uskonnollisen retoriikan, kertoo Talonen.

> ”Jeesuksen agenda ei ollut tästä maailmasta.

Valtaosa katui myöhemmin katkerasti tukeaan Hitlerille keskitysleirien julmuuksien paljastuttua. Samanlainen kamppailu oli meneillään myös ateistisen kommunismin puristuksessa.

– Neuvostoliitossa vallitsi uskontojen kulttivapaus, mutta esimerkiksi KGB soluttautui kirkkoihin ja puolueen pitkä käsi ylsi kirkkojen kansainväliseen toimintaankin.

– Kristittyjen vastarinnan muodot vaihtelivat avoimista protesteista taitavasti naamioituun salaiseen toimintaan. Myös niin sanottu maanalainen seurakunta toimi, erityisesti Neuvostoliitossa. Uskonnollista kirjallisuutta saatettiin painaa salaisissa kirjapainoissa, koska virallista tietä sitä tuotettiin riittämättömästi, kuvaa Talonen ateistivaltakunnan arkea.

Demokratiassakin valtio ja kirkko voivat ajautua vastakkain. Vaikka menneet ovat menneitä, kirkkojen elämä eri valtioiden alaisuudessa puhuttaa yhä. Professori Talosen mukaan tänään olisi hyvä pohtia sitä, missä vaiheessa ”Jumalan asettama” esivalta voi muuttua ”pirun asettamaksi”.

– Kristityllä on omantunnon ja Jumalan Sanan nojalla oikeus kieltäytyä sellaisesta, joka sotii *Raamattua* ja omaatuntoa vastaan. Ketään ei saisi pakottaa toimimaan vakaumuksellisissa asioissa vastoin omaatuntoaan.

Professori varoittaakin kehityksen voivan johtaa jännitteeseen jopa länsimaisissa demokratioissa, ainakin joillakin yhteiskunnan osa-alueilla.

– Ei ole kysymys vain totalitaarisista maista. Väärin käyttäytyvää valtiota vastaan täytyisi ensisijassa toimia passiivisen tai miksei aktiivisenkin vastarinnan keinoin, mutta mielestäni oma-aloitteista väkivaltaa on vältettävä.

– Jos valtio käyttää väkivaltaa tätä vastarinnan muotoa vastaan, kussakin erityistapauksessa on harkittava oikea toimintalinja. Tiedän, että kaikesta tästä voi avautua hyvin monihaaraisia keskustelun juonteita, joihin **Päivi Kirkkohistorian professori Jouko Talonen** sanoo, ettei demokraattisesti hyväksytty laki voi tarkoittaa samaa kuin kiistämätön moraalinen totuus.

Se (demokraattisesti hyväksytty laki) ei automaattisesti ole sellainen, joka aina ja kaikkialla perustuisi luonnollisen lain mukaiseen lähtökohtaan tai kristilliseen ihmiskäsitykseen.

Esimerkiksi eutanasia voidaan tehdä laiksi aivan parlamentaarisesti ja demokraattisesti, ja ulottaa se koskemaan myös lapsia. Elämän lyhentäminen sen kummemmin alusta kuin lopustakaan ei kuitenkaan ole kristillisen ihmisarvon mukaista. Tämä on edelleen kirkkojen valtalinja.

Juuri eutanasiakeskustelun Talonen otaksuu tulevaisuudessa yhdeksi ”kirkkotaistelun” aiheeksi Länsi-Euroopassa.

Mikäli vanha merkit pitävät paikkansa, voi olla, että protestanttisten kirkkojen johto mukautuu asiaan ainakin jollakin tasolla.

Siinä tapauksessa näiden kirkkojen piirissä ehkä vain vähemmistöt jäävät jännitteiseen suhteeseen yhteiskunnan valtavirran kanssa. Mutta tämä on toki vain spekulaa-tiota.

Kuvauspaikka: Keski-Suomen museo

Tiesitkö?

Mitä on kansalaistottelemattomuus?

- Kansalaistottelemattomuus on rauhanomaisen poliittisen protestin muoto, jossa kieltäydytään noudattamasta epäoikeudenmukaisena pidettyä lakia tai aktiivisesti rikotaan sitä.

JANNE KÖNÖNEN teksti

Tiedote hautaoikeuksista

Seuraavien määräajaksi luovutettujen hautojen hautaoikeus on päättynyt 31.12.2013.
Säynätsalon hautausmaan osalta tarkistus on tehty ensimmäisen kerran ja se käsittää ajanjakson 1920–2013.
Hautojen hautaoikeuden haltijoita ei ole tavoitettu kirjeitse.
Haudoille laitetaan asiasta tiedote keväällä 2014.

VANHA HAUTAUSMAA

Osasto	Rivi	Hautanumerot
05	06	13
31	02	13

MÄNTYKANKAAN HAUTAUSMAA

Osasto	Rivi	Hautanumerot
11	05	214
12	08	19, 78
13	05	45
13	06	85
13	07	51
13	08	56, 91, 94
13	10	06
13	11	69, 92
13	12	11, 71
16	05	02, 41
34	06	03
34	08	03
34	09	09
34	10	29
34	11	29
34	12	27
38	01	13, 15, 22
38	02	10, 15
38	04	02

LAHJAHARJUN HAUTAUSMAA

Osasto	Rivi	Hautanumerot
12	F	03
23	C	10
24	N	16
24	O	10, 16
24	P	02, 07, 12
24	R	03, 06
2a	E	01, 48

SÄYNÄTSALON HAUTAUSMAA

Osasto	Rivi	Hautanumerot
02	01	17, 20
02	15	582, 588, 595, 609, 616
03	02	669, 672, 674, 676, 678, 690
03	03	717, 728, 731, 736, 738, 740, 743, 745
03	04	754, 755, 756, 764, 766, 775, 777, 780, 784, 789, 790a
03	05	792a, 793, 795, 804, 806, 812, 814, 819, 820, 823, 825
03	06	873, 876a
03	07	891, 902
03	08	948
03	09	991
04	01	1861,1862, 1864, 1866,1867
04	02	1899, 1900
04	03	1950, 1951,1955, 1956
04	04	1968, 1972, 1976, 1978
04	07	2132
04	08	2159, 2161,2162
04	09	2183, 2190, 2192, 2193, 2194, 2195, 2197, 2198, 2201, 2203, 2204, 2205, 2206, 2209
04	10	2257, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266
04	11	2269, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2281, 2282, 2287, 2290, 2991, 2292, 2293, 2295, 2301

Lisätietoja saa Jyväskylän seurakunnan hautauspalveluista 040 162 3982

Jyväskylän seurakunta

Seuraavat määräajaksi luovutetut haudat, joiden hautaoikeus on päättynyt 31.12. 2012, eikä uudelleen lunastusta ole suoritettu, ovat palautuneet seurakunnan hallintaan. Haudoilla olevat muistomerkit siirtyvät hautaustoimilain 5 luvun 14 §:n 3 momentin nojalla seurakunnalle vastikkeetta, ellei hautaoikeuden haltija ole kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hautaoikeuden haltijalle on varattu tilaisuus niiden poistamiseen, vienyt niitä pois.
Haudoille laitetaan asiasta tiedote keväällä 2014.

VANHA HAUTAUSMAA

Osasto	Rivi	Hautanumerot
05	06	20
31	00	11

MÄNTYKANKAAN HAUTAUSMAA

Osasto	Rivi	Hautanumerot
11	04	147
11	08	426
11	09	527
12	08	01, 03,
13	07	80
13	08	86
13	12	16
16	04	20
34	02	09, 27
34	07	20, 23, 25, 26, 29, 30
34	08	16
34	09	11, 20, 23, 24, 30
34	10	07, 15, 22
34	11	02, 04, 21
34	12	01,13, 17
38	01	03, 04

LAHJAHARJUN HAUTAUSMAA

Osasto	Rivi	Hautanumerot
14	O	10
17	O	23
23	C	11
24	L	10
24	N	14,15

TIKKAKOSKEN HAUTAUSMAA

Osasto	Rivi	Hautanumerot
03	02	15

Suvivirren sunnuntai

suvivirsi.fi

25.5. klo 14 Kirkkopuistossa. Jo joutui armas aika...

VVO:lla on turvallista asua ja asioiminen kanssamme on helppoa ja vaivatonta. Meiltä löydät kodin kaikkiin elämäntilanteisiin. Tutustu vapaisiin vuokra-asuntoihimme ja muuta meille! www.vvo.fi/vapaat.

VVO-kotikeskus | Väinönkatu 15 |
40100 Jyväskylä | Avoinna ma-ke,
pe 8.30 -15.30, to 10.30 - 15.30 |
Puh. 020 508 4160 | jyvaskyla@vvo.fi

VVO Yksi elämä. Asu se hyvin.

Yritysnumeroihimme (020 508 xxxx) soittaminen maksaa Soneran hinnaston mukaisesti kotimaan lankapuhelimesta soitettaessa 8,28 snt/puhelu + 7 snt/min ja matkapuhelimesta 8,28 senttiä/puhelu + 17 snt/min.

Hautausmaksut ovat ensisijaisesti maksettavia kuluja

MARJA LEENA LUUKKONEN teksti

Seurakunnan hautaustoimessa selvitetään vuosittain parikymmentä tapausta, joissa hautauskulujen poistamista vaaditaan pesän varattomuuden perusteella. Kuolinpesän osakkailla saattaa olla puutteellinen käsitys pesälle kuuluvien maksujen hoitojärjestyksestä, jolloin hautausmaksuja ei pidetä hoidettavien velkojen kärkipäässä.

Perintökaaren mukaan kuolinpesän varoista ensisijaisesti maksettavia kuluja ovat ns. pesänselvitysvelat. Ennen muita velkoja maksetaan kohtuulliset hautaus- ja perunkirjoituskustannukset sekä pesän hoidosta, hallinnosta ja selvityksestä johtuvat tarpeelliset kulut, joihin siis luetaan myös seurakunnan perimät hautausmaksut.

Hautauskuluja ovat kappelin vuokra, haudan avaus, peitto ja kunnostus, hautapaikka sekä tuhkaus, joihin hautaustoimilaki velvoittaa seurakunnan yleisen hautausmaan ylläpitäjänä. Seurakunta on tällöin yhteiskunnallisen palvelun tuottaja, jonka tulee maksujen määräämisessä kohdella yhdenvertaisesti niin seurakunnan jäseniä kuin seurakuntaan kuulumattomia kotikunnan asukkaita.

Kuolinpesän osakkaat ovat henkilökohtaisesti vastuussa niistä kuluista, jotka perusteettomasti jäävät maksamatta tai jos velkojen etuoikeusjärjestystä tai yhdenvertaisuutta loukataan.

Seurakunnan veloittamien hautauskulujen maksuun on mahdollista hakea sosiaalitoimelta toimeentulotukea. Hautauskulujen maksuun on mahdollista tehdä myös maksusuunnitelma yhteistyössä seurakunnan taloustoimiston kanssa.

Juhlan Paikka
Pito- ja juhlapalvelu
PUNAINEN PIRTTI
Ilmarisenkatu 20, 40100 Jyväskylä
p. (014) 378 1802 www.punainenpirtti.fi

HIEROJA - KUPPARI
JALKOJEN HOIDON AMMATTITUTKINNON SUORITTANUT
Sirkku Lahtinen
Väinönkatu 7 A 4
Puh. 615 220, 0400-647 547

LAKIASIAINTOIMISTO
VARATUOMARI
RIITTA KIVELÄ
p. 0500 545 689, 014 645 234
Kauppakatu 2 D, 2. krs 40100 Jyväskylä
laki.riitta@kolumbus.fi
www.kivelä.fi
• perunkirjoitukset • kaupat
• lahjat • testamentit ym. lakiasianne
• palvelua myös kotikäynteinä

Jalkahoitola
Jalkataivas
Uutuus! IonSpa-kehonpuhdistus
Muista lahjakortit ja kotikäynnit!
Mirja Jaakkonen, lh, jalkojenhoidon at
Soidinpolku 5, Palokka. Puh. 0400 439 961

KotiData
0600 950 50
1,48€/min+pvm/mpm
Autamme tietokoneasioissa.
Myös asiakaskäynnit!
Vaihde 040 750 7550

KasvOkkain
Olet tärkeä - Jumalan silmissä
KANSANLÄHETYSPÄIVÄT
4.–6.7.2014, JYVÄSKYLÄ
HIPPOSHALLI

Terhi Takkinen 040 535 0047
jklsrk.ilmoitukset@evl.fi
Henki & elämä -lehti
SOITA JA VARAA
ILMOITUSTILA

Asenteet uuteen asentoon koko perheen Helahulinoissa

KAARINA HEISKANEN teksti

Koivuniemen leirikeskuksessa on helatorstaina esteetöntä menoa. Taikuri **Alfrendo** ja muskarilaiset esiintyvät, ja liikuntaa saa Jyväskylän Invalidien rakentamalla toiminnallisella rastiradalla. Päivä liittyy Invalidiliiton Asennetta ja elämänhallintaa -projektiin sekä Kirkon saavutettavuusohjelmaan ja liikuntateeseihin.

Jyväskylän Seudun Invalidit ry hallituksen jäsen **Satu-Maria Virtasen** mukaan saavutettavuus ja esteettömyys tarkoittavat sitä, että liikunta- ja aistivammaiset pystyvät tasa-arvoisesti hoitamaan asioitaan ja pääsemään julkisiin paikkoihin.

– Asenteet ovat suurin ongelma. Monesti pienellä asialla saataisiin iso muutos aikaan, mutta jos puuttuu tahtoa, muutos ei toteudu. Pahin on ”ei vammaisten joka paikkaan tarvitse päästä” -asenne.

Asennevamma on sekin, että vammaisia pidetään kaikkien yhteisenä omaisuutena.

– Kaikilla on oikeus tulla kysymään, miksi istut pyörätuolissa tai miksi käytät keppiä. Vammaisen ihmisen rajat käsitetään eri tavalla, sanoo vammaisuuden ja saavutettavuuden asiantuntija **Katri Suhonen** Kirkkohallituksesta.

Jyväskylä on yksi Asennetta ja elämänhallintaa –projektin pilottipaikkakunta. Projektilla vaikutetaan lasten ja nuorten vammaiskäsitykseen.

Taulumäellä perhepiknik afrikkalaisessa hengessä

Taulumäen puistossa on perheiden oma pikniktapahtuma 24.5. Mukaan voi ottaa omat eväät tai tulla vain pelaamaan ulkopelejä, leikkimään jättimäisen leikkivarjon kanssa, askartelemaan sekä tutustumaan afrikkalaiseen kulttuuriin. Noin klo 17.30 on perheiden yhteinen kirkkohetki. Erityisesti lapsille suunnatussa pienessä jumalanpalveluksessa laadukkaasta, afrikkalaissävytteisestä ja mukaansatempaavasta musiikista ja menosta vastaavat pappi **Tarja Sulkala**, kanttori **Maria Salmela** pienen bändinsä kanssa sekä iloinen lap-

K24 www.kotimaa24.fi

USKO HYVÄN TEKEMISEEN
SEURAKUNTAVAALIT 2014
Asetu ehdolle 15.9. mennessä

Ole kuulolla!

yle

Seurakunnan radio-ohjelmat
Radio Keski-Suomesta 99,3 MHz
tiistaisin ja torstaisin noin klo 13.40

Henki & elämä

Helahulinat!

kaikenikäisten perhetapahtuma

helatorstaina 29.5. klo 11–15
Leirikeskus Koivuniemi
Koivuniementie 30 Vaajakoski

Tule mukaan Helatorstain hauskimpaan perhetapahtumaan. Luvassa on mukavaa ohjelmaa kaikille vauvasta vaariin ja mummoon.

- Taikuri Alfrendo
- Muskariesitys
- Lounas
- Liikunnallinen rastirata
- Kahvia ja pannaria
- Jyväskylän Invalidien pyörätuolirata
- Ilmainen esteetön bussikuljetus

klo 10:30 Harjukadun tilausajolaiturilta, paluukuljetus Koivuniemestä klo 15:15

Tapahtuma on maksuton!

ILMAINEN ESTEETÖN BUSSIKULJETUS!

Ilmoittaudu mukaan!
www.jyvaskylanseurakunta.fi > ilmoittaudu
tai Anne Savolin p.050 3800583
anne.savolin@evl.fi
20.5. mennessä

Yhteistyössä: Invalidiliitto ry:n Asennetta ja elämänhallintaa -projekti, Invalidiliitto ry, Jyväskylän seurakunta, Jyväskylän Seudun Invalidit, Kirkkohallitus

RAY Kirkkohallitus Kuortane Jyväskylän seurakunta Invalidiliitto

Kesäpäivät ja kesäleirit lapsille ja alakoululaisille

HUHTASUO
Halssilan kirkon kesätoiminta ilm 23.5. mennessä Sirpalle 050 441 4215 tai Elinalle 050 4079126.
Perheiden kesäaamu ke 28.5. klo 9.30–11.30
Kesäpörinää 7–9 v koululaisille, 3.–5.6. klo 10–14, hinta 6 €.
Kesäkerho 10. 6. ja 12.6. 3–4 v lapsille klo 9.30–11.30 ja 4–6 v lapsille klo 12.30–15.30.
Kesäkirppis kirkolla ma 9.6. Klo 10-14. Myyntipöytä 2 € lähetykselle, varaus 23.5. mennessä

Kouluikäiset:
Kesäleiri 7–11-vuotiaille Vesalassa 17.–19.6. Ilm. 15.–30.5. www.jyvaskylan seurakunta.fi/ ilmoittaudu. Tied. 050 3400638.

Huhtasuon kirkon kesätoiminta:
Ötökän poluilla -taideleiri 5–9 v lapsille 11.–13.6. klo 9.30–13.30. Hinta 6 €. Ilm 23.5. mennessä Seijalle 050 3235355
Koululaisten 7–11 v kesäleiri Vesalassa 17.–19.6. Hinta 30 €, sisarukselta 25 €. Ilm 15.–30.5. www.Jyvaskylanseurakunta.fi/ ilmoittaudu. Tied. Anne Kettunen 050 3400638.

PERHELEIRI 8.–10.8. KOIVUNIEMESSÄ. Hinta aik. 30 €, lapset yli 11v 20 €, 4–10v 10 €, alle 3v ilmaiseksi. Ilm ja lisätied Anne Kettunen p. 050 3400638 ja diakoni Elina Vepsäläinen 050 5497005.

KELTINMÄKI
Perheiden Aurinkoiset kesäpäivät:
2.–3.6. klo 9–13 Kortepohjan seurakuntakeskuksessa (Isännäntie 4)
4.–5.6. klo 9–13 Keltinmäen kirkolla (Keltinmäentie 10)
26.6. klo 10–13 Kuohun kylätalolla (Suvitie 7)
Ei ennakkoilm. Mahdollista ruokailla pientä maksua vastaan noin klo 11.30.
Kesäkerho Ilonpisaroita:
23.–25.6 Keltinmäen kirkolla 3–6-vuotiaille. Aamup. ryhmät klo 9–12 ja iltap. ryhmät klo 13–16. Omat pienet kerhoeväät mukaan. Ilm. 19.5.–8.6 www. jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu.

Kouluikäisten leiri:
17.–19.6. Vesalassa 7–10 vuotiaille. Ilm. 5.–18.5. www.jyvaskylan seurakunta.fi/ilmoittaudu.

KESKUSTA
Alle kouluikäisten kesäkerhot (3–6 -v.)
Yliopistonkatu 28 b (sisäpiha)
9.–10.6. klo 9–12.
Lohikosken kirkko (Katajatie 1, rivitalo)
9.–10.6. klo 9–12.
Ilm. 12.–25.5. www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu.
Perheiden kesäpäivät
Pappilan pihalla (Vapaudenkatu 26) ke 11.6. ja ti 17.6. klo 10–13.30
Lohikosken kirkon pihapiirissä (Katajatie 1) to 12.6. ja ke 18.6. klo 10–13.30
Omat eväät, makkarat ja sään mukaiset varusteet mukaan, grillit ovat kuumana!

Kouluikäisille
Intiaanileiri 16.–18.6. Mutasen leirikeskuksessa. Ilm. 5.–31.5. www. jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu

KORPILAHTI
Lasten päiväleirit 3–6 v.
21.–22.5. ja 26.–27.5. klo 10–14 Mutaseessa, maks. 15 lasta. Hinta15 €. Ilm. 7.5.–16.5. p. 050 5579006.
Kesäperhekerhot
Viikoilla 23–25; ulkoilua ja kesäistä toimintaa.
Kirkonkylällä ma ja to klo 10–13
Pohjoisilla kylillä ke klo 9–12.

Kouluikäisille:
Puuhapäivät 17.6. ja 8.7.
7–13-vuotiaiden puuhapäivät seurakuntatalolla. Mukavaa puuhaa ja leikkiä yhdessä. Välipala. Maksuton. Ilmoittautuminen nettisivujen kautta 19.5.–9.6.

KUOKKALA
Perheaamut ma 2.6. ja 9.6. klo 9.30–12 kirkolla.
Perheiden rantailta ma 16.6. klo 18–20 Nenäinniemen uimarannassa. Ota mukaan omat grillattavat herkut!
Lasten kesäpäivät 4–7-vuotiaille ti–to 3.–5.6. klo 9–15 Polttolinja 29. Täynnä.
Lasten päiväleiri Lehtisaaressa 8–13-vuotiaille ke–pe 11.–13.6. klo 9–16. Hinta 5 e, ota omat eväät. Ilm. 18.5. mennessä jyvaskylanseurakunta.fi / Ilmoittaudu.

Kouluikäiset:
Päiväleiri Polttiksella 1–3-luokkalaisille ti–ke 10.–12.6. *Kesä purkissa*, kylvämme pienen kasvimaan. Hinta 20 e sis. tarvikkeet ja lämpimän ruoan. Mahtuu 15. Ilm. 5.5.–30.5. www.jyvaskylanseurakunta.fi/ Ilmoittaudu. Tied. henna.luomala@evl.fi, 050 436 8619.

PALOKKA
Kesäkerhot 3-vuotiaista alle kouluikäisiin 2.–13.6. ma–ti ja to–pe klo 9–12.30 Palokan kirkolla (Rovastintie 8) ja Mannilassa (Mankolantie 3). Kerhot ovat maksuttomia. Ilmoittautuminen 14.4.–18.5. http://www.jyvaskylanseurakunta.fi/ ilmoittaudu.
Perhepäivät ke 4.6. ja 11.6. klo 9–12 Palokan kirkolla ja Mannilassa. Tekemistä lapsille ja aikuisille. Lapsella tulee olla mukana oma aikuinen. Mukaan omat eväät, tarjoamme kahvin sekä mehun. Voitte tulla silloin, kun teille sopii. Hartaushetki n. klo 11. Ei tarvitse ilmoittautua etukäteen.
Kouluun lähtevien siunauskirkko to 7.8. klo 17.30 kirkossa.
Palokkalaisten perheleiri 15.–17.8. Koivuniemessä. Tarkemmat tiedot ja ilmoittautumisohjeet myöhemmin Palokan lapsityön nettisivuilla.

Kesätoimintaa 3–7-luokkalaisille
Lehtisaaripäiviä 3.–6.6. klo 9–15. Maksuttomia. Lisätiedot ja ilm. 5.–18.5. www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu. Tied. Minna Junttila 040 773 9851.

SÄYNÄTSALO
Perhepäiviä
9.–13.6. klo 9–12 Säynätsalon seurakuntakodilla.
18.–19.6. klo 9–12 Säynätsalon seurakuntakodilla.
2.– 6.6. klo 9–12 Neulaskodilla.
16.–17.6. klo 9–12 Neulaskodilla.
Sään salliessa ulkoillaan puistossa. Mukaan omat eväät.
Perheleiri 13.–15.6. Vesalassa. Hakukaavakkeita (palautus 28.5.) leirille saa Neulaskodilta ja Säynätsalon srk-kodilta. Lisätietoja 050 598 0951.

TIKKAKOSKI
Kesäkierros 2014, Touhupäivät
1.–4.-luokkalaisille klo 10–15 Sarpatissa 9.–10.6. ja Puuppolassa 12.–13.6. Maksuttomia, pieni välipala. Ilm. 2.–18.5. Yhteen päivään mahtuu 20 touhuilijaa. Voit ilmoittautua joko yhteen päivään tai niin moneen kuin haluat.
Kalastusleiri 1.–6. -luokkalaisille Sarpatissa 8.–10.8. Ilm. 12.–30.5. www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu
Lisätiedot: Outi Pirttimäki 040 560 9915.

VAAJAKOSKI
Sateenkaarikalan puuhapäivät kirkolla ma–ti 16.–17.6 (10 €) ja ke 18.6. (5 €) klo 9–15. Vuonna 2007-2010 synt. lapsille. Ilm. 19–22.5 ja 26–30.5. 040 574 2026/Marja Lähteelä.

Kouluikäisille
Retkipäivä Lehtisaaressa 7–9-vuotiaille 2.7. (mahtuu 10 ja 9–13-vuotiaille 3.7. (mahtuu 10). Hinta 5 € sis. retkieväät. Saunomista ja uimista ja yhdessä puuhailua. Ilm. 26.5. alkaen www. jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu. Tied. satu.harjula@evl.fi 040 558 2542

LASTEN LÄHETYSLEIRI LEHTISAARESSA 8–11-vuotiaille tytöille ja pojille 9.–10.6. Lähetysseikkailussa yhteistä oloa ja pelailua, seikkailua saaressa ja tutustumista lähetystyöhön ympäri maailmaa. Tietysti myös saunomme ja uimme! Hinta 15€, tarkempi leiri-info ilmoittautuneille myöhemmin. Mahtuu 20 nopeimmin ilmoittautunutta! Ilm. 23.5. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/ ilmoittaudu. Lehtisaari on Jyväskylän seurakunnan nuorisotyön kesämökki keskellä kaupunkia Tuomiojärvellä. Lisätiedot: sade.pirttimaki@evl.fi 040 560 9904 tai teresa.muhonen@evl.fi 050 549 7016.

Musiikkia kirkoissa

HÄÄMUSIIKKIA YLÄKAUPUNGIN YÖSSÄ
■ Häämusiikki-illassa on tarjolla klassista ja uudempaa häämusiikkia, häämarsseja ja virsiä, joista voi valita omien häidensä sävelen. Häämusiikki-ilta on Kaupunginkirkossa lauantaina 17.5. klo 18. Illan kulusta vastaavat Johanna Niiles-Hautanen, Risto Valtasaari ja Piia Laasonen. Vapaa pääsy.

HÄÄMUSIIKKIKONSERTTI SÄYNÄTSALOSSA
■ Häämusiikkikonsertti kuullaan Säynätsalon kirkossa keskiviikkona 28.5. klo 18. Siinä esiintyvät kanttorit Hanna Knuutila ja Tiina Laiho. Käsiohjelma 5 €, tuotto Säynätsalon kirkon vihkiryijyhankeeseen. Seurakuntakodilla on klo 17–20 kahvila ja korukirppis. Seurakuntakodilla myös esitellään vihkiryijyhanketta.

IMMANUEL SÄHKÖISTÄÄ ILTAA SÄYNÄTSALOSSA
■ Immanuel esiintyy nuorten konsertissa Säynätsalon uudessa seurakuntakodissa lauantaina 17.5. klo 17. Liput 5 euroa, riparikortilla ilmaiseksi.

JEESUS JA JOHNNY CASH -KONSERTTI
■ Yhdysvaltalaisen countrylaulaja Johnny Cashin tuotannon hengellistä antia kuullaan Kaupunginkirkossa lauantaina 17.5. klo 20. Jeesus ja Johnny Cash -konsertti on osa Yläkaupungin yö -tapahtumaa. Konsertin materiaali pohjautuu pääosin Johnny Cashin American Recordings -tuotantoon, mutta mukana on myös joitain vanhempia kappaleita. Cashilla oli uskottava kyky tulkita samalla levyllä syvän hengellisiä gospel-kappaleita ja toisaalta laulaa synkistäkin asioista. Cashin klassikoita soittaa jyväskyläläinen, pääosin ammattimuusikoista koostuva yhtye, jossa on useita nais- ja miessolisteja. Illan juontaa Jooel Niittynen. Vapaa pääsy. Konsertin järjestävät Jyväskylän seurakunta ja Jyväskylän helluntaiseurakunta.

LAPSIKUOROJEN KONSERTTI KUOKKALASSA
Vox Aurea tuki ry :n lapsikuorojen yhteiset kevätlaulajaiset pidetään Kuokkalan kirkossa perjantaina 23.5. klo 18. Konsertissa esiintyvät Nollakakkoset, Kolmekuutoset, Jyväskylän poikakuoro ja Vox Aurea.

KEVÄÄN VIIMEINEN YHTEISVASTUUKONSERTTI
■ Palokan kirkkokuoro laulaa Yhteisvastuukonsertissa Palokan kirkossa helatorstaina 29.5. klo 15.

Muskareihin haku

viikoilla 21–23 Jyväskylän seurakunnan muskaritoiminnan nettisivuilla www.jyvaskylanseurakunta.fi/toiminta/muskarit/
Kyselyt koordinaattorilta Tiina Järvinen 050 5715 155 tiina.jarvinen@evl.fi

Ilmoittaudu kerhoon!

Lasten maksuttomiin päiväkerhoihin ilmoittautuminen vuodelle 2014-2015 on käynnissä. Kerhot ovat seurakuntamme kristillistä varhaiskasvatusta, ja ne on suunnattu 3–6-vuotiaille koti- tai perhepäivähoidossa oleville. Kerhot kokoontuvat aamu- tai iltapäivisin 1,5–3 tuntia kerrallaan. Kerhoista vastaavat koulutetut lastenohjaajat.
Kerhoja tarjotaan kaikissa alueseurakunnissa, useissa toimipisteissä.

Tapahtumat 15.5.–28.5.2014

TAULUMÄEN KIRKKO

Sana elämään la 17.5. Klo 17 Iltapäivätilaisuus ja kahvitus; klo 19 Viikkomessu. Mukana muun muassa professori, ortopedi Sakari Orava ja vapaaehtoinen julistustyöntekijä Heikki Mäki-Pesola. Järj. Jyväskylän seurakunta, Suomen Raamattuopisto ja Agricola-opintokeskus.
Messu su 18.5. klo 18, Salminen, Pitkänen, Saarno, Nieminen.
Messu su 25.5. klo 18, Tiusanen, Jyväskylän Naislaulajat, johtaa Rita Varonen.

HUHTASUON ALUESRK

HUHTASUON KIRKKO
Konfirmaatio la 17.5. klo 12, Tikkanen, Laasonen.
Messu su 18.5. klo 10, Tervonen, Valjus. Pentti Olkkonen, Raamattuopiston nuorten lauluryhmä.
Pikkukirkko ja kerholaisten kevätjuhla su 18.5. klo 16. Päiväkerholaiset esiintyvät. Jätskitarjoilu.
Pikkukirkko ke 21.5. klo 9.30 lapsille ja lapsenmielisille.
Raamattu-ja lähetysilta ke 21.5. klo 18.30, Tervonen.
Messu su 25.5. klo 10, Konsti, Mertanen.
Viisikielisen lauluilta su 25.5. klo 18.

Menovinkki

Viisikielisen lauluilta Huhtasuon kirkossa
Tule laulamaan yhdessä Viisikielinen -laulukirjan lauluja 25.5. klo 18. Musiikissa MMV-kuoro, Iloset-lauluryhmä, soitinryhmä sekä Matti Mertanen ja Osmo Väätäinen. Vapaa pääsy. Kolehti lähetystyölle.

Lapset ja perheet:
Perheiden kesäaamu ke 28.5. klo 9.30–11.30.
Ötökän poluilla -taideleiri 11.–13.6. Hinta 6 €. Ilm. 23.5. mennessä 050 3235355.

Kouluikäiset:
Kesäleiri 7–11-vuotiaille Vesalassa 17.–19.6. Ilm. 15.–30.5. www.jyvaskylan seurakunta.fi/ ilmoittaudu. Tied. 050 3400638.

Ryhmätoimintaa:
Torstaitapaaminen to 22.5. klo 14, Vepsäläinen.
Seurakuntaväen kevätretki pe 23.5. Virroille ja Ruovedelle. Ilm. ja lisätiedot diakonilta.
Diakoniapäivystys: ti–ke klo 9–10.30, muuna aikana 050 549 7005, elina.vepsalainen@evl.fi.

HALSSILAN KIRKKO
Kuoromessu su 18.5. klo 12, Siistonen, Salmela. Majakka-kuoro, Pyhäkoulu messun aikana. Isosten siunaaminen, nuorisotyön tiimi.
Huoltamo (huom. Halssilassa) su 18.5. klo 16, Nuorille ja nuorille lapsiperheille. Huoltamotiimi, O. Väätäinen.
Messu su 25.5. klo 12,Väätäinen, Salmela.
Leipäsunnuntai su 25.5. klo 16.

Lapset ja perheet:
Hukkaperän pyhis Hukkaperä 6D kerhohuoneella ti 27.5. klo 18.
Perheiden kesäaamu ke 28.5. klo 9.30–11.30

Kouluikäiset:
Kesäleiri 7–11-vuotiaille Vesalassa 17.–19.6. Ilm. 15.–30.5. www.jyvaskylan seurakunta.fi/ ilmoittaudu. Tied. 050 3400638.

Ryhmätoimintaa:
Miesten tupa ke 28.5. Kevätretki luontoon, lähtö kirkolta n. 16.30.
Seurakuntaväen kevätretki pe 23.5. Virroille ja Ruovedelle. Ilm. ja lisätiedot-diakonilta.

Diakoniapäivystys:
Ma–ke klo 9–10.30, muuna aikana 050 549 7024, juha.halonen@ev.fi.

Menovinkki

Huhtasuon perheleiri Koivuniemessä
Leiri on 8.–10.8. Hakulomakkeita saa diakoniatyöntekijältä ja lapsityöstä, palautus 31.5. mennessä. Hinnat: Aikuinen 30 €, lapset yli 11 v. 20 €, alle 11 v. 10€, alle 2-v. maksutta. Lisätietoja elina.vepsalainen@evl.fi ja anne.kettunen@evl.fi. 050 3400638.

KELTINMÄEN ALUESRK

KELTINMÄEN KIRKKO
Mukulamessu su 18.5. klo 10, Pitkänen, Nieminen, lastenohjaajat, kirkkokahvit.
Aamurukous ti 20.5. klo 8–8.30.
Taizé-rukoushetki ke 21.5. klo 18.
Hiljainen aamurukous to 22.5. klo 8–8.30.
Messu su 25.5. klo 10, Vilkko, Jurva, Nieminen, Vuorenmaa, Kallio, kahvit.
Aamurukous ti 27.5. klo 8–8.30.
Mahdollisuus keskusteluun ja henkilökohtaiseen esirukoukseen jumalanpalveluksen jälkeen.

Lapset ja perheet:
Kerhotoiminta päättyy viikolla 21.
Päiväkerhot
tied. 050 372 5573, 050 412 1514.
Perheolkkari ke klo 9–11.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.
Muskarit tied. 050 340 9898.
Kesäkerho Ilonpisaroita 23.–25.6 kirkolla 3–6 v. Ilm 19.5–8.6 www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu.

Kouluikäiset:
Tied. 050 549 7002.
Kirkkis Avoimet ovet alakoululaisten olkkari ma ja ke klo 13–16.

Nuoret:
Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.
Ryhmä Facebookissa: Keltinmäen alueseurakunnan nuorisotyö.
Perusisoiskoulutus ke 21.5. klo 17.

Musiikki:
Näkkäri kuoro kouluikäisille ke klo 15.30. Tied. 050 549 7049.
Seurakuntakuoro to 18–19.30. Tied. 050 521 5414.

Diakonia:
Päivystys ti klo 9–11 ja to 12–14, muulloin sop. muk., 050 549 7032, heidi.kallio@evl.fi. Ei päivystystä 20.5.
Heidi Kallio tavattavissa Keitaalla, to 22.5. klo 11–13.30, tule rohkeasti juttelemaan.

Menovinkki

Seurakuntaretki puukirkkojen maailmaan
Pihajalavedellä ja Virroilla 3.6. tutustuaan neljään puukirkkoon. Hinta 35 € kerätään bussissa. Opastus Pihlajavedellä, Killinkoskella ja Virroilla, tutustuminen Perinnekylän museoalueeseen ja Torisevan rotkojärviin, kiusauslounas ja päiväkahvit. Kuljetus: Lähtö Keltinmäen kirkolta klo 8, Kortepohjan ostoskeskuksen P-alue 8.10, Kypärämäki: Erämiehenkadun Kotitalousoppilaitoksen pysäkki 8.15, Keuruuntie, Vanha Asemantien pysäkki 8.20 ja Kuohun kaupan pysäkki 8.40. Tied: 050 549 7026 tai 050 549 7008. Ilm.19.5. mennessä 050 340 9899 (ma–pe klo 9–15).

KORTEPOHJAN SEURAKUNTAKESKUS
Hiljentymisryhmä *Perjantain Puolipäivä* pe 23.5. klo 12–14. **Raamattu** ja päiväkirja mukaan. Tied. Laurio 040 709 4062.
Messu su 25.5. klo 16, Vilkko, Nieminen.
Miesten ilta ma 26.5. klo 18-19.30, Vilkko.
Mahdollisuus keskusteluun ja henkilökohtaiseen esirukoukseen jumalanpalveluksen jälkeen.

Lapset ja perheet:
Kerhotoiminta päättyy viikolla 21.
Päiväkerhot tied. 050 408 8852, 050 380 0426.
Perheolkkari ma klo 9–11.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.
Muskarit tied. 050 571 5155. Toiminta päättyy viikolla 20.

Kouluikäiset:
Alakoululaisten olkkari to klo 13–16. Tied. 050 549 7002.

Nuoret:
Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.

Ryhmätoiminta:
Tiistaitapaaminen ti klo 13–14.30 (paritt. viikot). 20.5. jälkeen toiminta jää kesätauolle.
Draamaryhmä Toivo ma klo 16. Tied. Anneli Malinen 040 826 8006.

Musiikki:
Lähde! kuoro nuorille aikuisille to klo 18–19.30. Tied. 050 549 7049.

Diakonia:
Päivystys ti ja to klo 9–10.30, muulloin sop. mukaan, suvi.leppapuisto@evl.fi 050 549 7008. Päivystystä ei ole 20.5.

KYPÄRÄMÄKI-KÖHNIÖ
Kaatuneitten muistopäivän Sanajumalanpalvelus su 18.5. klo 13, Sotainvalidien sairaskoti, Keskussairaalantie 40, Vilkko, Nieminen.

Lapset ja perheet:
Kerhotoiminta päättyy viikolla 21. Kypärämäen toimitilat Työväenyhdistyksen tiloissa os. Erämiehenkatu 6.
Päiväkerhot tied. 050 408 8852, 050 380 0426.
Perheolkkari to klo 9–11.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.
Kesäkerho Ilonpisaroita: 23.–25.6 Keltinmäen kirkolla 3–6 vuotiaille. Ilm. 19.5–8.6 www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu.

Kouluikäiset:
Tied. 050 549 7002.

Nuoret:
Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.

Diakonia:
Kypärämäen päivystys Kortepohjan srk-keskuksessa (Isännäntie 4), ke klo 9–11. Tied. ainoleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026.

RUOKE-KUOHU-VESANKA
Kuohun päiväpiiri ma 19.5. klo 13–15. Kuohun Kylätalolla. Tied. 050 549 7026. Laitinen.

KESKUSTAN ALUESRK

KAUPUNGINKIRKKO
Avoinna ke–pe klo 11–14.
Yläkaupungin Yön tapahtumia:
Häämusiikki-ilta la 17.5. klo 18, Niiles-Hautanen, Valtasaari, Laasonen. Vapaa pääsy.
Johnny Cash -konsertti la 17.5. klo 20. Vapaa pääsy.
Messu su 18.5. klo 10, Watia, Niiles-Hautanen, Valtasaari, Musiikkikoulu Dolcen lauluryhmä, joht. Reetta Vasalampi
KohtaamisPaikan iltamessu su 18.5. klo 17. Mika Kilkki.
Virsi- ja lauluhetki ke 21.5. klo 12.
Viikkomessu to 22.5. klo 13.
Messu su 25.5. klo 10, Tikkanen, Pirtala, Valtasaari, Hyvät Jyvät.
Suvivirren sunnuntai su 25.5. klo 14 Kirkkopuistossa.
Virsi- ja lauluhetki ke 28.5. klo 12.
Helatorstain messu to 29.5. klo 10, Ilvesmäki, Watia, Björninen.

VANHA PAPPILA, Vapaudenkatu 26
Raamattupiiri kaikenikäisille jatkuu syksyllä.
Musiikillinen raamattuilta ke 21.5. klo 18. *Pyhä Henki:* Niiles-Hautanen, Björninen.

Menovinkki

Jo joutui Suvivirren sunnuntai
Suvivirren sunnuntain yhteislaulutilaisuus su 25.5. klo 14. Kirkkopuistossa, sateen sattuessa Kaupunginkirkossa. Säestys: Kuokkalan pelimannit, joht. Erkki Hiekkavirta.

Lapsille ja perheille:
Kerhotoiminta päättyy viikolla 20.
Pappilan perhepyhäkoulu su 25.5. klo 16. Lapsi-, perhe- ja pyhäkoulutyön tied. johanna.kontinen@evl.fi tai 050 340 9895.
Muskarit: Yliopistonkatu 28, kerhotila Tied. terhi.hassinen@evl.fi 050 340 9893 tai tiina.jarvinen@evl.fi 050 571 5155.
Kesäkerhot (3-6 vuotiaat) Yliopistonk. 28 b (sisäpiha) 9.–10.6. klo 9–12. Ilm. 25.5. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu.

Kouluikäiset:
Kerhot Yliopistonkatu 26B:ssa.
Tied. nuorisotyönohjaaja (vs.) kirsi-marja.piippanen@evl.fi 050 595 3945. Huom! Kesällä Johanna Matilainen vastaa toiminnasta.
Intiaanileiri 16.–18.6. Mutasessa, hinta 30€. Ilm. 31.5. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu.

Nuoret:
Kevään toiminta päättyy viikolla 20. Nuorisotyön tied. teresa.muhonen@evl.fi 050 549 7016 tai juha.koivurova@evl.fi 050 549 7004 ja nuoriso- ja rippikoulutyön vastuuppappi ville.tikkanen@evl.fi 050 400 0013.

Varttuneelle väelle:
Eläkeläisten piiri Viitakoti, ke 21.5 klo 14, kevätkauden viimeinen kerta.

Kuorot:
Hyvät Jyvät ti klo 19, Pappilan rippikoulusali. Tied. Valtasaari 050 521 5411.
Stemmina to klo 17.45, Lahjaharjun kappeli. Tied. Laasonen 050 549 7020.

Diakonia:
Päivystykset ma, ke ja to klo 9–11 Cygnaeuksenkatu 8. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Elina Lintulahti 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7001 tai Susanna Halinen 050 549 7006. Ei päivystystä ma 19.5.
Avoin aamukahvila ja käsityöpiiri (diakonia ja lähetys): Kevätretki Lehti**saareen** ti 27.5. Lähtö Viitaniemen rannasta klo 10 ja paluu klo 13. Makkaranpaistoa ja mukavaa yhdessäoloa. Tied. Lintulahti 050 340 0665.

Lähetys:
Kansanlähetyspäivät Jyväskylässä 4.–6.7. Ilmoittaudu talkoolaiseksi www.kansanlahetyspaivat.fi tai 044 557 9447.

LOHIKOSKI
Lahjaharjun kappeli, Ukonniementie 2
Messu su 18.5. klo 12, Tikkanen, Valtasaari.
Lahjaharjun hautausmaan laajennusalueen vihkiminen käyttöön su 18.5. klo 16.
Messu su 25.5. klo 12, Ilvesmäki, Björninen. Kirkkokahvit.

Lapsille ja perheille:
Kevään kerhotoiminta päättyy viikolla 20. Lapsi-, perhe- ja pyhäkoulutyön tied. johanna.kontinen@evl.fi 050 340 9895.
Muskarit: Lohikosken kirkolla. Tied. tiina.jarvinen@evl.fi 050 571 5155.
Kesäkerhot (3-6 vuotiaat) Lohikosken kirkko (Katajatie 1, rivitalo) 9.–10.6. klo 9–12. Ilm. 25.5. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu

Kouluikäiset:
Tied. nuorisotyönohjaaja (vs.) kirsi-marja.piippanen@evl.fi 050 595 3945. Huom! Kesällä Johanna Matilainen vastaa toiminnasta.
Intiaanileiri 16.–18.6. Mutasessa, 30 €. Ilm. 31.5. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu.

Nuoret:
Nuorisotyön tied. teresa.muhonen@evl.fi, 050 549 7016, tai juha.koivurova@evl.fi 050 549 7004 ja nuoriso- ja rippikoulutyön vastuuppappi ville.tikkanen@evl.fi 050 400 0013.

Diakonia:
Päivystykset ma, ke ja to klo 9–11, Cygnaeuksenk.8. Ks. Keskustan diakoniatyö.

KORPILAHDEN ALUESRK

Korpilahden palvelupiste avoinna ti, to klo 9–15, ke klo 9–12. p. 050 5579 012. Muina aikoina virkatodistukset ja toimitusten sopiminen, p. 050 363 2300, hautausasiat 040 1623982, muissa asioissa yhteys työntekijöihin.

Jumalanpalvelukset:
Messu su 18.5., kirkko klo 10. Koivisto, Tiusanen. Kaatuneitten muistopäivä. Seppelpartio. Kirkkokahvit. **Sanajumalanpalvelus**, iltakirkko su 25.5. klo 18. Tuominen, Laakso-Viholainen. Isosten tehtävään siunaaminen.

Muita tilaisuuksia:
Rukouspiiri ma 19.5., srk-talo klo 18. Vetäjänä Ritva Ala-Lehtimäki, **Hartaushetki** ke 21.5., Iltatähti klo 13.
Samassa veneessä -ilta ke 21.5., Korpikeidas klo 18.
Hartaushetki to 22.5., Korpihovi klo 10.
Hartaushetki to 22.5., Muuramen sairaala klo 13.30.
Rukouspiiri ma 26.5., srk-talo klo 18.

Menovinkki

Seurakuntaretki Kotkaan
Kohteena Kotkan kirkko, vesipuisto Sapokka, opastettu kaupunkikierros bussilla ja merikeskus Vellamo. Ruokailu, kyyti, pääsymaksut ja opastukset 40 € Ilm. 28.5. mennessä Kirsi Lepoaholle 050 5579003.

Diakonia:
Väentupa avoinna Korpikeitaalla ti 20.5. ja 27.5. klo 11–13.30.
Selvillä vesillä -vertaistukiryhmä Korpikeitaalla ke 21.5. klo 9.
Noja-ryhmä ti 27.5. Mutasella klo 18.
Seurakuntaretki Kotkaan ke 11.6.

Musiikki:
Kirkkokuoro parittomilla viikoilla to klo 18–20 srk-talolla. Tied. 050 5579 004.

Nuoret:
Hengari ma 19.5. ja 26.5. klo 14.30–17.
Isoskoulutus to 15.5. klo 15.30–16.30.
Isosten tehtävään siunaaminen su 25.5. klo 18 kirkossa.
Oloilta pe 16.5. klo 19–22.30, srk-talolla. Seuraa ajankohtaista infoa: www.jyvaskylanseurakunta.fi/alueseurakunnat/korpilahti/nuoret/
www.facebook.com/#!/Korpilahden AlueseurakunnanNuorisotyo

Kouluikäiset:
Hengari pe 16.5. klo 13–16, srk-talolla.
Saakosken Toimintakerho ti 20.5. klo 14–15.
Penskojen Puuhapäivät (17.6. ja 8.7.) ilm. 19.5.–9.6. www.jyvaskylanseurakunta.fi/alueseurakunnat/korpilahti/kouluikaiset/

Lapsille ja perheille:
Kerhotoiminta päättyy viikolla 20.Tiedustelut 050 557 9006, 050 557 9013.
Lasten päiväleirit 3–6 v. Mutasen leirikeskuksessa 21.–22.5. ja 26.–27.5. klo 10–14, maks. 15 lasta. Leirimaksu 15 €. Ilm 16.5. mennessä 050 5579006.

KUOKKALAN ALUESRK

Mukulamessu su 18.5. klo 11, M. Korhonen, Reukauf, Lampinen, T. Korhonen. Jätskit.
Lapsikuorojen konsertti pe 23.5. klo 18. Vox Aurea tuki ry :n lapsikuorojen yhteiset kevätlaulajaiset. Nollakakkoset, Kolmekuutoset, Jyväskylän poikakuoro ja Vox Aurea.
Messu su 25.5. klo 11, Bucht, M. Korhonen, Väisänen, Grönholm, Kide-käsikellot, Lentoon-gospelryhmä. Isosten siunaaminen. Jätskit.
Hiljaisuuden ilta ke 28.5. Arkiretriitti klo 18, iltahartaus klo 19.30.

Lapset ja perheet:
Kerhot päättyvät viikolla 20.
Päiväkerhoihin ilmoittautuminen 18.5. mennessä: www.jyvaskylanseurakunta.fi / Ilmoittaudu. Tied. 050 443 3572.
Kesätoimintaa:
Perheaamut ma 2.6. ja 9.6. klo 9.30–12 kirkolla.
Perheiden rantailta ma 16.6. klo 18–20 Nenäinniemen uimarannassa. Ota mukaan omat grillattavat herkut!
Lasten kesäpäivät 4–7-vuotiaille ti–to 3.-5.6. klo 9–15 Polttolinja 29. Täynnä.
Lasten päiväleiri Lehtisaaressa 8–13-vuotiaille ke–pe 11.–13.6. klo 9–16. Hinta 5 e, omat eväät. Ilm. 18.5. mennessä jyvaskylanseurakunta.fi / Ilmoittaudu.
Perheiden retki Puuhapuisto Veijariin ti 17.6. Hinta 20 e
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 9887.

Menovinkki

Perheiden retki PuuhapuistoVeijariin
Retkipäivä on tiistai 17.6. Hinta 20 e sis. pääsymaksun ja matkat (alle 2 v ilmaiseksi). Ensisijaisesti kuokkalalaisille. Lapsi voi osallistua retkelle vain huoltajan seurassa. Ilm.18.5. mennessä jyvaskylanseurakunta.fi/Ilmoittaudu. Puuhapuisto on Saarijärvellä.

Kouluikäiset:
Päiväleiri Polttiksella 1–3-luokkalaisille 10.–12.6. Kylvämme pienen kasvimaan. Hinta 20 e sis. tarvikkeet ja ruoan. Ilm. 5.5.–30.5. www.jyvaskylanseurakunta.fi / Ilmoittaudu. Tied. henna.luomala@evl.fi, 050 436 8619.

Ryhmät:
Raamattupiiri ma klo 19 kirkon alakerrassa.
Kuokkamiehet ti klo 18 (parilliset viikot kirkon alakerrassa.
Kuokkanaiset ti klo 18 (parittomat viikot) kirkon alakerrassa.
Café Kide avoin olohuone ke klo 9 – 11.
Rukouspiiri ke klo 19 kirkon alakerrassa.

Musiikkitoimintaa:
Ks. nettisivut: jyvaskylanseurakunta/ Alueseurakunnat/ Kuokkala/ Musiikki.

Menovinkki

Ignatiaaninen Raamattu-rukous-meditaatioryhmä
Ryhmä aloittaa 4.9. ja kokoontuu noin joka toinen torstai klo 18 Kuokkalan kirkolla. Ensimmäisellä kerralla läsnäolo välttämätön, muutenkin toivotaan sitoutuvaa osallistumista. Ilm. 20.5. mennessä jyvaskylanseurakunta.fi / Ilmoittaudu. Tämän jälkeen voi kysyä vapaita paikkoja: kati.reukauf@evl.fi.

Diakonia:
Vastaanotto ma–ti klo 9–11, muuna aikana sop. mukaan. Päivi Heikkilä 050 549 7034, Marjo Ronkainen 050 549 7007.

PALOKAN ALUESRK

Messu su 18.5. klo 10, Herättäjä-Yhdistyksen kirkkopyhä, saarna Osmo Kangas, Hautalahti, Sulkala, Ruhanen, kahvit ja Siionin virsi -seurat.
Kerholaisten kevätkirkko su 18.5. klo 15, Sulkala, Ruhanen, lapsityöntekijät.
Raamattupiiri ti 20.5. klo 18 takkahuoneessa, tied. 040 7090142.

Rukouspiiri ke klo 18 kirkon parvella, tied. Heikki.Ilola@jkl.fi.

Menovinkki

Suvivirsitapahtuma Palokan torilla
Tule Palokan torille pe 23.5. klo 12 laulamaan Suvivirttä, juomaan pullakahvit ja tekemään herkullisia ostoksia myyjäispöydästä. Tuotto Kansan Raamattuseuran kautta Pietarin lastensuojelusäätiön työn tukemiseen. Paikalla alueseurakunnan työntekijöitä sekä Lähimmäisen Kahvituvan vapaaehtoisia. Uskomme hyvän tekemiseen!

Messu su 25.5. klo 10, Pääkkönen, Hautalahti, Ruhanen, kirkkokahvit.
Aikuisten oikeesti ti 27.5. klo 18. Kaikille tarkoitetuissa illoissa puhutaan uskon asioista selvällä suomen kielellä kirkkovuoden teemoja seuraten. Illan teema: *Poistui ylös taivaisiin?*
Helatorstain sanajumalanpalvelus to 29.5. klo 10, Kari, Ruhanen. Isosten siunaaminen.
Yhteisvastuukonsertti to 29.5. kirkossa klo 15, Palokan kirkkokuoro.

Musiikki:
Lauluryhmä Tuikku ke klo 17.30 Jokelan pappilassa. Tied. Tuovi Ruhanen 040 5609931.
Palokan kirkkokuoro to klo 18 Jokelan pappilassa. Tied. Pertti Tahkola 040 6842050.

Diakonia ja lähetys:
Lähimmäisen Kahvitupa to 22.5. klo 12–15 takkahuoneessa.
Suvivirsitapahtuma torilla pe 23.5. klo 12, katso tarkemmin edellä!
Diakonian päivystys kirkolla ti ja ke klo 9 –11, huom! päivystys peruttu ke 21.5., Elina Romar 040 5609910 ja Päivi Itkonen 040 7090142.

Lapset ja perheet:
Viikkotoiminta päättyy viikolla 20.
Kerholaisten kevätkirkko su 18.5. klo 15, jonka jälkeen kerholaisten perheille kirkolla toimintapäivä – puuhaa sisällä ja ulkona.
Kesäkerhot 3-vuotiaista alle kouluikäisiin 2.–13.6. ma–ti ja to–pe klo 9–12.30. Palokan kirkolla ja Mannilassa. Ilm. 14.4.–18.5. http://www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu/
Lapsi- ja perhetyön tiedustelut Marja-Terttu Kivelä p. 040 5609908. Löydät meidät myös Facebookista!

Kouluikäiset:
Lehtisaaripäiviä 3-7 – luokkalaisille 3.–6.6. klo 9-15.
Lehtisaaripäivät ovat maksuttomia. Ilmoittautuminen 5.–18.5.2014.
Katso päivien tarkemmat tiedot ja ilmoittaudu: http://www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu/
Lisätiedot: Minna Junttila 040 773 9851.

Nuoret:
Dinoryhmä, nuoret aikuiset to 22.5. klo 17.30 Jokelan pappilassa.
Yökahvila pe 23.5. klo 19 kirkolla.
Sunnuntain nuortenilta su 25.5. klo 18 kirkolla.
Koulupäivystys pe klo 11.30–12.15 Palokan koulukeskuksessa.
Bändivuorot loppuvat kesäksi viikolla 21.
Isosten siunaaminen helatorstain sanajumalanpalveluksessa 29.5. klo 10, jonka jälkeen nuorten kauden päättäjäiset nuorisotilassa 11.30–13.30.
Lisätiedot: Paula Niemitalo 040 560 9909, Ilkka Göös 040 527 5382.

SÄYNÄTSALON ALUESRK

Hautaus- ja virastopalvelut, Saarnatie: Avoinna ti ja to klo 9–11 p. 040 535 0047.

SÄYNÄTSALON KIRKKO
Immanuel – nuorten konsertti la 17.5. klo 17, srk-koti. Liput 5€, riparikortilla ilmaiseksi.
Piispanmessu ja uudistetun seura-kuntakodin siunaaminen su 18.5. klo 12, piispa Simo Peura, Viitala, Romar, Kärkkäinen, Laiho. Messun jälkeen seurakuntakodin siunaaminen ja juhla.
Kahvila ja avoimet ovet 19.–29.5. arkisin klo 17–20, la sulj., su ja pyhinä klo 10–14. Erilaisia työmuotojen teemailtoja uudistetulla seurakuntakodilla.
Draamaryhmä Toivo ma 19.5. klo 18 srk-kodilla
Reilusti Raamattua! ti 20.5. klo 18 *Kahden maan kansalainen.*
Afrikkalainen gospelmessu su 25.5. klo 10, srk-koti, Kärkkäinen, Laiho, kuoro ja bändi. Kirkkokahveilla lähetysasiaa.
Häämusiikkikonsertti ke 28.5. klo 18. Hanna Knuutila ja Tiina Laiho. Käsiohjelma 5 € vihkiryijyhankeeseen. Seurakuntakodilla klo 17–20 kahvila ja korukirppis sekä vihkiryijyhankkeen esittelyä.
Perheleiri 13.–15.6.Vesalassa. Hakukaavakkeita (palautus 28.5.) leirille saa Neulaskodilta ja Säynätsalon srk-kodilta. Lisätietoja 050 598 0951.

Lapset ja perheet:
Kerhotoiminta päättyy viikolla 21.
Päiväkerhot ti pappila.
Perhekerho to klo 9.30–11.30 pappila. Tiedustelut 050 917 2802.

Kouluikäiset:
Tiedustelut 050 407 0060

Ryhmätoiminta:
Olohuoneen viikkotoiminta kesätauolla. Katso seuraavasta lehdestä tietoa kesäolohuoneista.
Johanneksen pojat kesätauolla.
Naisten solu ke 28.5. klo 18 srk-kodilla kokoushuoneessa.

Menovinkki

Afrikkalainen gospelmessu
Afrikkalainen gospelmessu on sunnuntaina 25.5. klo 10 Säynätsalon seurakuntakodissa ja klo 16 Neulaskodissa. Sen toteuttavat Päivi Kärkkäinen, Tiina Laiho, sekä kuoro ja bändi.

Musiikki:
Valon Laulu ja Neulaset kesätauolla. Tied. 050 549 7035

Diakoniatyöntekijä:
Päivystys ti ja to klo 9–11 seurakuntakodilla, Saarnatie, 050 598 0951, paula.kiviranta@evl.fi.

NEULASKOTI
Perjantairukous 16.5. klo 19.
Tilkkutäkkimessu su 18.5. klo 16, Kärkkäinen, Laiho.
Suuri parisuhdeilta ke 21.5. klo 18, Pekka ja Arja Simojoki. Lastenhoito.
Afrikkalainen gospelmessu su 25.5. klo 16, Kärkkäinen, Laiho, kuoro ja bändi.

Lapset ja perheet:
Kerhotoiminta päättyy viikolla 21
Päiväkerhot ma.
Perheryhmät: ensivauvaryhmä ti klo 10–12, taaperoryhmä ke klo 9.30–11.30, perhekerho pe 16.5. klo 9.30–11.30, tied. 050 917 2802.
Muskarit ma tied. p. 050 571 5155.

Menovinkki

Arja ja Pekka Simojoki parisuhdeillassa
Simojoet esittävät rakkauteen, perheeseen, lapsiin ja parisuhteeseen liittyviä lauluja ja kertovat aiheisiin liittyviä omakohtaisia havaintojaan. Suuri Parisuhdeilta on Neulaskodilla 21.5. klo 18. Lastenhoito, sydänleivoksia tarjolla.

Kouluikäiset:
Tiedustelut p. 050 407 0060

Nuoret:
Isoskoulutus su 18.5. klo 12 Säynätsalon kirkko.
Nuorten ilta pe 23.5. klo 17–21 Säynätsalon srk-koti.
Tiedustelut 050 407 0060

Ryhmätoiminta:
Lähetyspiiri ma klo 13, parill. vkot.
Olohuone ti klo 13–15

Diakonia:
Vastaanotto Neulaskodilla ke 21.5 ja to 22.5. klo 9–11 tai ajanvarauksella 050 549 7015, elina.fuchs@evl.fi.
Ruokailu kevään viim. to 22.5. klo 11–12. Jatkuu syksyllä.

TIKKAKOSKEN ALUESRK

Naisten ilta pappilassa pe 16.5. klo 18, rovasti Kari Kuittinen.
Messu su 18.5. klo 10, saarnaa Harri Alatupa, Toivio, Vuorenoja, Kottaraiset. Messun jälkeen Suomen Gideonien esittelyä, kirkkokahvit.
Siionin virsi -seurat su 18.5. klo 18 pappilassa.
MieliMaasta -vertaisryhmä pappilassa ti 20.5. klo 18. Ryhmä masentuneille ja heidän omaisilleen. Tied. 0408244561.
Luomakunnan sunnuntai 25.5. klo 10 Sarpatissa

Menovinkki

Luomakunnan sunnuntaita vietetään Sarpatissa
Luomakunnan sunnuntain messsu pidetään Sarpatin leirikeskuksessa sunnuntaina 25.5. klo 10. Messun toimittavat Risto Vallipuro ja Ilpo Vuorenoja. Messun jälkeen kirkkokahvit.

Helatorstain iltamessu to 29.5. klo 18, Toivio, Vuorenoja, Pirttimäki, isosten siunaaminen, nuoria avustamassa.
Tulossa: Naisteniltojen kevätjuhla 2.6 klo 18 Sarpatissa. Nyyttikestit, saunomista, mukavaa yhdessäoloa. Kyytimahdollisuus kirkolta klo 18.

Diakonia:
Miestenpiiri ti 20.5. pappilassa klo 13. Kevään viimeinen kokoontuminen.
Torstain aamuhartaus ja aamukahvi torstaisin klo 10 kirkolla. Aamukahvi jää kesätauolle 22.5.
Retki Saarijärvelle ke 4.6. Joitakin vapaita paikkoja jäljellä. Hinta 25 €.
Diakonian leiripäivä Sarpatissa ke 23.7. klo 9–16. Ilm. Marja-Liisalle 19.6. mennessä.
Vanhemman väen leiri Koivuniemessä ma–to 18.–21.8. Hinta 45 €. Ilm. ke 18.6. mennessä aluesihteerille 050 551 0440 .
Diakoniatyöntekijän vastaanotto. Ajanvaraus 040 560 9916 tai marja-liisa. jaakonaho@evl.fi.

Lapsi- ja perhetyö:
Koulunsa aloittavien siunauskirkot ma 26.5., ti 27.5. ja ke 28.5. klo 18 kirkossa.
Turinatuvat ovat loppuneet tältä keväältä.
Päiväkerhot loppuvat viikolla 20.
Lisätiedot: Eija Simpanen 040 560 9914.

Kouluikäiset:
Kerhotoiminta on jäänyt kesätauolle.
Kesäkierros 2014, Touhupäivät 1.–4.-luokkalaisille klo 10–15 Sarpatissa 9.–10.6. ja Puuppolassa 12.–13.6. Maksuttomia, pieni välipala. Ilm. 2.–18.5.
Kalastusleiri 1.–6.-luokkalaisille Sarpatissa 8.–10.8. Ilm. 12.–30.5. www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu
Lisätiedot: Outi Pirttimäki 040 560 9915.

Nuoret:
Viikkotoiminta loppuu viikolla 21.
Oloilta ti 20.5. klo 18–21. Tule olemaan, pelailemaan, rupattelemaan ja laulamaan!
Helatorstain nuortenmessu 29.5. klo 18, isosten siunaaminen.
Lisätiedot: Niko Heiniluoma 040 760 5098.

Menovinkki

Vanhemman väen leiri Koivuniemessä
Tikkakosken ja Vaajakosken alueseurakuntien yhteinen leiri on ma–to 18.–21.8. Hinta 45 €. Ilm. aluesihteeri Leena Syrjälälle 050 551 0440 ke 18.6. mennessä.

VAAJAKOSKEN ALUESRK

Messu su 18.5. klo 10. Rossi, Partanen, kirkkokuoro.
Messu su 25.5. klo 10. Kauppinen, Aijasaho, Szabò.
Helatorstain sanajumalanpalvelus to 29.5. klo 10. Rossi, Szabò.
Siionin virsiä torstaisin klo 12–12.30 kirkossa.

Diakonia:
Vanhemman väen leiri18.–21.8. Koivuniemessä. Ilm. 18.6. mennessä aluesihteerille 050 5510 440.
Päivystykset
Kirkko, ke ja pe klo 9–10. marja-leena. liimatainen@evl.fi 040 560 9926.
Jyskän srk-koti, ti ja ke klo 9–10. tero. reingoldt@evl.fi 040-560 9927.
Pyydettäessä kotikäyntejä. Tarkat päivystystiedot toimitilojen ilmoitustaululta tai diakoniatoimiston ovesta.

Ryhmätoimintaa:
Miesten raamattupiiri to 15.5. klo 12 Aate Keräsen mökillä, Ruokosaarentie 123. Kyyti kirkolta.
Miesten piiri to 22.5. klo 18.30.

Seurakuntaillat:
Oravasaaren srk-ilta ke 28.5. klo 18.30, Lähetysnuotio Särkimäellä Koppelintie 18.

Varhaiskasvatus:
Perhepysäkit kirkolla ja Jyskässä ti klo 9–11 ja Kaunisharjussa to klo 8.30–11.
Muskarit tiistaisin, tied. Terhi 050 340 9893. HUOM! Vauvamuskarissa tilaa!
Pyhäkoulut Tölskässä, Mutkatie 14, su klo 14 ja Kaunisharjussa kerran kuukaudessa su klo 10.

Sateenkaarikalan puuhapäivät kirkolla Vuosina 2007–2010 syntyneille lapsille ma–ti 16.–17.6. (10€/lapsi) ja ke 18.6. klo 9–15 (5€/lapsi). Ilm. 19.–22.5. ja 26.–30.5. Marja Lähteelä 040 574 2026.
Koulutielle siunaaminen kirkossa ke 21.5. ja to 22.5. klo 18. Ensi syksynä koulunsa aloittaville.
Perheretki Ysitien lemmikkiin 12.6. Tied. ja ilm nettisivuilla.
Tied. Tarja 040 5741 706.
Lisätietoja nettisivuiltamme.

Menovinkki

Kouluun lähtevien siunaaminen
Koulunsa syksyllä aloittavien koulutielle siunaaminen kirkossa keskiviikkona 21.5. ja torstaina 22.5. klo 18.

Kouluikäiset:
Kerhot päättyneet tältä keväältä.
Retkipäivä Lehtisaaressa 7–9-vuotiaille 2.7. (mahtuu 10 ja 9–13-vuotiaille 3.7. (mahtuu 10). Hinta 5 €. Ilm. 26.5. alkaen www.jyvaskylanseurakunta.fi/ ilmoittaudu.
Tied. satu.harjula@evl.fi 040 558 2542

Nuoriso:
Isoskoulutus ke klo 17.30–19 (kts tarkemmin nettisivuilta)
Hengari, nuorille avoimet ovet keskiviikkoisin isoskoulutuksen jälkeen klo 19–20.30. Tule hengailemaan kavereiden kanssa ja tapaamaan työntekijöitä.
Perjantaikahvila parillisten viikkojen perjantaina klo 17–21.45.
Koulupäivystys pe klo 10.45–12.15.
Lisätietoja nuorisotyönohj. Jonna Göös 040 5609925 ja Pasi Toivola 040 7785178

Facebookissa tietoa jakaa Ilmo Vaajakoski, klikkaa kaveriksi.

Musiikki:
Musiikkiryhmät kokoontuvat kirkolla:
Kanteleryhmä ma klo 18.30–20.45. Tied. Ulla Honkonen 0400 669 146.
Toivon siivet -orkesteri ti klo 18.30–20.30.
Lapsikuoro ke 15.30–16.30.
Tied. Eveliina Aijasaho 040 560 9922.
Senioreiden lauluryhmä ke klo 12.
Kirkkokuoro to klo 18.
Tied. Liisa Partanen 050 358 1860

Palveleva puhelin
Keskusteluapua nimettömänä ja luottamuksellisesti.
Päivystys joka ilta numerosta 01019 0071
su–to klo 18–01 ja
Pe–la klo 18–03.
Henki & elämä

Uutisia hyvässä hengessä!
Henki & elämä

Yhteiset

Aikuistyö
Vesalan veljespiiri ma 19.5. klo 18 Vesalan kurssikeskuksessa.

Aseman Pysäkki
Hannikaisenkatu 27-29
Diakoni Jukka Rantanen, 050 360 3484, jukka.rantanen@evl.fi
Avoin toiminta arkisin klo 11–15. Teemoitettua päiväohjelmaa:
Askartelua ma klo 13 kerran kuukaudessa.
Laulutunti ti klo 14 parillisella viikolla.
Rukouspiiri ke klo 12 joka viikko.
Papintunti to klo 14 joka viikko.
Lenkkiryhmä pe klo 12;
Tieto-Visa pe klo 13.30.

Diakonian vanhustyön kehittämishanke
Diakonissa Eevi-Riitta Kukkonen, 050 300 3590, eevi-riitta.kukkonen@evl.fi
Kesäiloa ikäihmisille ti 11.6. klo 13–15.30 Lohikosken päiväkeskuksessa. Ohjelmaa, tuolijumpaa sisällä sekä mölkkyä ja muita pelejä ulkona. Kahvitarjoilu. Järj. Lohikosken lähiverkko.

Huoltamo
Huoltamo-messu su 18.5. klo 16 Halssilan kirkossa.

Kansainvälinen työ
Missiotiimi, nuorten aikuisten lähetysillat 20.5. (vielä 3.6. sekä kesällä muutamia erityistapahtumia) klo 17.30 Cygnaeuksenkatu 8:n tiloissa HUOM, muuttunut paikka! Paikkamuutos koskee kaikkia kertoja.
Lasten lähetysleiri Lehtisaaressa 9.–10.6. Tarkoitettu 8–11-vuotiaille tytöille ja pojille. Hinta 15€. Mahtuu 20 nopeimmin ilmoittautunutta! Ilmoittautumiset 23.5. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu. **Kansanlähetyksen kesäpäiville** tarvitaan talkoolaisia eri tehtäviin. Ota yhteyttä 044 557 9447.

KohtaamisPaikka
Iltamessu su 18.5. klo 17 Kaupunginkirkossa, Mika Kilkki.
Kevätretki su 25.5. klo 16 Vesalaan.
Muut toimintatiedot mm. syksyn Alfakurssista, raamatunlukuohjelmasta, KohtaamisRyhmistä kts. www.kohtaamispaikka.net tai Facebook: KohtaamisPaikka Jyväskylä

Maahanmuuttajatyö
Cygnaeuksenkatu 8
Mirja Hytönen (Kutti), maahanmuuttajatyön diakoni 050 549 7033, mirja. hytonen@)evl.fi, Nonna Iagonen, maahanmuuttajatyön avustaja 041 705 2329, nonna.iagonen@evl.fi
Naisten Suomi-kerho ti 10–11.30 (Poltolinja 37) ja ke 10–11.30 (Kauppakatu 13).
Paluumuuttajien kerho Keltinmäen kirkolla (Keltinmäentie 10) ti klo 10–12.
Naisten Suomi-kerho Polttolinja 3, Kuokkala ti klo 10–11.30.
Kerhot Huhtasuon kirkolla (Nevak. 6):
Naisten jumppa ti klo 12–13.
Naisten Suomi-kerho ke klo 13-14.30.
Paluumuuttajien kerho to klo 10–12.
Lentopallokerho to klo 17–18.
Koripallokerho la klo 12–13.45.
Miesten lentopallo+sauna to klo 19–21.

Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat
Näkövammais-, huonokuulois- ja omaishoitotyön diakoniatyöntekijä Tuija Emaus-Etindelle,050 549 7023, Cygnaeuksenkatu 8. Päivystys ma ja ke klo 9–11, ei 19.5. ja 21.5.
Näkövammaisten ja huonokuuloisten leiri Vesalassa 16.–19.6.
Omaishoitajien leiri 8.–11.7. Vesalassa, ilm. viimeistään 23.6.
Omaishoitajien ja hoidettavien virkistyspäivä pe 11.7. klo 10–17 Vesalassa, ilm. viimeistään 23.6.

Viittomakieliset
Kuurojendiakonissa Päivi Lehtinen 050 549 7012, paivi.lehtinen@evl.fi, Cygnaeuksenkatu 8. Vastaanotto ti 9–12, ke 9–11 (puh. ja web.kamera-aika klo 11–12) ja to 15.30–16.30.
Raamattupiiri to 22.5. klo 17.30 Cygnaeuksenkatu 8.
Messu su 25.5. klo 17 Vaajakosken kirkossa.

Kristilliset järjestöt

Herättäjä-Yhdistys
Retki herättäjäjuhlille Lapualle 5.7. Lähtö Harjun tilausajolaiturilta klo 6.30. Paluu iltaseurojen jälkeen. Matkan hinta 40 €. Ilmoitt. 19.6 mennessä Jyv. krist opisto (014) 3348 000.
Siionin virsiä torstaisin klo 12–12.30 Vaajakosken kirkossa.
Siioninvirsiseurat su 18.5. klo 18 Tikkakosken pappilassa.

Jyväskylän NNKY
Puistotori 4, Toiminnanohjaaja Tanja Nieminen, 040 740 4472
jklnnky@elisanet.fi, www.ywca.fiI paikallisyhdistykset/Jyväskylä, www.facebook. com/jklnnky, www.facebook.com/ tuunauskerho
Piano-oppilaiden kevätmatinea ma 19.5. klo 17.30.
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 20.5. klo 9–11. Pienimmän lantin yhteisön lanttihartaus.
Eira Paunu Symposium: Ensimmäinen nainen su 25.5. klo 15.

Menovinkki

Eira Paunu Symposium NNKY:llä
Symposium on 25.5. klo 15. Teema on Eira Paunun uraauurtava työ naisteologina. Samalla tilaisuus on Eira Paunu – Optima Magistra Vitae -kirjan julkaisutilaisuus. Kirja on kokoelma muistelukirjoituksia ja lehtiartikkeleita Eira Paunusta. Jyväskylän NNKY on toimittanut kirjan yhteistyössä Paunun omaisten kanssa. Kirjaa voi ostaa NNKY:ltä tilaisuuden jälkeen.

Jyväskylän Kristilliset eläkeläiset
Kevätlaulajaiset ma 19.5. klo 14 Keskus-srk-talolla, Yliopistonk. 12. Kahvi klo 13.30. Yhteislaulua kuoron ja solistien kanssa.
Laivaristeily la 14.6. Lähtö Jyväskylän satamasta klo 10. Ilmoittautuminen = maksu 30.5. mennessä tilille FI52 4764 1020 0893 36. Hinta 65 € (sis. risteilyn, ruokailun ja linja-autokuljetukset). Lisätietoja: Matti Kananen 050 356 4272. Esitteitä jaossa tilaisuuksissamme.
Kylpylämatka Haapsaluun 7.–14.9. (8 pv). Lisätietoja esitteestä tai Kuikka 050 350 1299 sekä Nikkinen 040 554 8188.

Jyväskylän Rauhanyhdistys
www.jklry.net, 044 505 0653
Nuorten perjantai pe 16.5. 19, ry.
Kevätjuhla su 18.5. 16, ry.
Seurat ke 21.5. 19, Kaupunginkirkko.
Seurat la 24.5. 19, ry.
Alueseurat ja kahvitus su 25.5. 13, Palokan kirkko; klo 16 Lasten seurat, ry.

Kansan Raamattuseura
Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19
Bussimatka Vivamoon 10-vuotiaaseen Raamattukylään Lohjalle la 17.5. Lähtö Harjukadun til.ajolaiturista klo 6.30, paluu illalla. Raamattukylässä näytelmät *Marian miekka* ja *Kalastajat.* Matkan hinta 70 €. Näytelmäpassi ja lounas Vivamossa sisältyvät hintaan.
Ilm. ja lisätiedot Inkeri Virkkala-Järvinen 0400 547753 tai invir@elisanet.fi.
Bussimatka Sanan Suvipäiville Nurmijärven Klaukkalaan la 14.6.2014. Lähtö Harjukadun tilausajolaiturista klo 6.30, paluu illalla. Bussikuljetuksen hinta 40 €. Ilm. ja lisätiedot Inkeri Virkkala-Järvinen 0400 547 753 tai invir@elisanet.fi tai Ulla Karttunen 050-5692957.

Karmel-yhdistys
Israel-tilaisuus 1.6. klo 15 Sepän-keskuksessa. Shir Hadas, kahvit, arpajaiset, puhujana Erja Kalpio.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetys
Lähetyskoti, Kauppakatu 13 (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, http://keski-suomi. sekl.fi Toimisto avoinna ti ja to klo 10–14.
LÄHETYSKOTI
Maahanmuuttajatyön rukouspiiri ke klo 15.30
Kolme Kohtaamista nuorille aikuisille ja opiskelijoille ke klo 19. Kevään viim. 21.5.
Torstaikahvila, Sanaa ja jutustelua kahvikupin ääressä to klo 11.30–14. Kevään viim. 22.5.
Aamurukouspiiri pe klo 8–9.
Pointti-nuortenilta la klo 18–21. Kevään viimeinen 24.5.
Sanan Keidas su 18.5. klo 18 *Virsin, lauluin, psalttarein II* Ritva Kajasviita, Ulla Peltonen.
Raamattupiiri ma 26.5. klo 18
Naisten raamattupiiri ti 27.5. klo 13
JYVÄSKYLÄ
Kevätspesiaali ja nyyttärit, perhe-pyhäkoulu Pikkuleivän ja Donkkis-kerhon yhteinen juttu, su 18.5. klo 11. Päiväkoti Aarresaari Toritie 22. Lisätiedot: Leena Eerola, 0503724828.
Vaajakosken miestenpiiri kirkolla to 22.5. klo 18.30, Kirkkotie 11.
3:16 Ilta 4.–8.-luokkalaisille pe 23.5. klo 18–20.30 Myrskylyhdyn päiväkodissa, Antinmutka 18, Kinkomaa. Lisätietoja Inkeri Lemetyiseltä, 050 309 7212.
Isä-poika-sähly la 24.5. klo 10-12 Huhtasuon kirkolla, Nevakatu 6.
Viisikielisen laulajaiset su 25.5. klo 18 Huhtasuon kirkolla.
Vaajakosken naistenpiiri ma 26.5. klo 18–20 Jurvakaisilla, Lintulenkintie 3.

Keski-Suomen Sotaorvot
Retki Kinkomaalle to 22.5 tutustumaan Vitapolis-hoitopalveluihin, Parantolantie 24. Jyväskylästä pääsee paikalle bussilla 16 klo 12.15. Tavataan sairaalan päärakennuksen luona n. klo 13. Tarjoilun takia pyydetään ilm. sihteerille 20.5. mennessä, p. 040 824 8469 tai ritva. kuivanen@kotiportti.fi.

Lähetysyhdistys Kylväjä
Perjantairukous 16. 5. klo 19 Neulaskoti.
Talkoot Mustalahden kesäkodilla Sumiaisissa 19.–21.5. Tied. ja ilm. E. Puhalainen 0400 545128.
Sanan ja Lähetyksen ilta 21.5. klo 18.30 Huhtasuon kirkko, M. Tervonen.
Viisikielisen yhteislaulutilaisuus 25.5. klo 18 Huhtasuon kirkolla, O. Väätäinen, MMV-kuoro, Mertanen. Voi ostaa Viisikielinen-laulukirjan omakseen, kolehti lähetystyön hyväksi.

SLEY
Lutherin kirkko, Kansakoulukatu 5
Messu sunnuntaisin klo 12.
18.5. Matti Rintala, Petri Harju, 25.5. Petri Harju.
Tervetuloa kotiin -ilta 24.5. klo 17–19 Rento koko perheen ja kaiken ikäisten illanvietto Jumalan sanan äärellä. Aihe *Elämän muutoksissa*. Lastenhoito.

Tikkakosken Rauhanyhdistys
Hiidenjärventie 37, Puuppola, www. tikkakoskenrauhanyhdistys.fi
Seurat su 25.5. klo 16 Tikkakosken kirkossa.

Törmälän ystävät
Kevätretki Rautalammin Törmälään vuosikokoukseen ja kevätlaulajaisiin sekä uutisia kuulemaan 29.5. Bussi Keskussrk-talon edestä klo 9.30. Matka ja ruoka enint. 30 euroa. Ilm. Martalle 050 5265 539 viimeistään 25.5.

www.twitter.com/henkielama

Henki & elämä

Seuraava lehti ilmestyy 28.5.2014
Materiaali 20.5.2014 mennessä

5. vsk. ISSN 1798-1255
Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Painosmäärä 62 500 kpl
Jakelu Itella Oyj
Jakeluhuomautukset
Postin asiakaspalvelu, puh. 0200 71 000, www.posti.fi/palaute
Päätoimittaja Marjo Rönnkvist 040 535 1064
Toimitus
Kaarina Heiskanen 050 380 0612
Heikki Impiö 050 303 3180
Petri Kananen 050 360 3459
Sirpa Koivisto 040 703 0350
Marja Leena Luukkonen 040 545 8740

Sähköposti
jklsrk.tiedotus@evl.fi
etunimi.sukunimi@evl.fi
Faksi 014 636 785
Osoite Tellervonkatu 5, PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti: Terhi Takkinen 040 535 0047
jklsrk.ilmoitukset@evl.fi
Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

Seurakunnan neuvonta 014 636 611

Kirkkovaltuuston kokous

Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuuston kokous
Palokan kirkolla, Rovastintie 8,
maanantaina 26.5.2014 klo 18.00 alkaen.
Kokous on avoin yleisölle.

Jyväskylän seurakunta

Facebookissa nähdään!
Henki & elämä

haloo?

Jyväskylän seurakunnan tärkeimmät puhelinnumerot

Postiosoite:
PL 103 40101 Jyväskylä
Vahtimestarit 050 523 4131

Kattavat yhteystiedot verkkosivuilla:
www.jyvaskylanseurakunta.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei toisin mainita

KIRKKOHERRANVIRASTO
Tellervonkatu 5
Kirkkoherranvirasto 050 363 2300
Hautauspalvelut 040 162 3982
Neuvonta 014 636 611
Päivystävä pappi 040 535 2328
Kirkkoherra Viitala Arto 0400 540 490

Aseman Pysäkki
Rantanen Jukka, diakoni 050 360 3484

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ
Heini Lekander, työalasihteeri
050 521 5416
Vanhustyön kehittämishanke
eevi-riitta.kukkonen@evl.fi,
050 300 3590

Hallintopalvelu
Laitinen Markku, hallintojohtaja vt.
040 545 8750

Hautaus- ja puistopalvelu
Pekuri Antti, hautaustoimen päällikkö
0500 426 420
Kivi Olavi, ylipuutarhuri 050 365 0960
Saarinen Virpi, toimistosihteeri
040 535 2167

Henkilöstöpalvelu
Lajunen Anu, henkilöstöpäällikkö
050 340 9888

Kiinteistöpalvelu
Toivakka Veikko, kiinteistöpäällikkö
0400 635 001
Hiljansuo Kata, toimistosihteeri
050 382 4424

Lapsi- ja perhetyö
Leena Lyytinen, vs. työalasihteeri
050 549 7013, leena.m.lyytinen@evl.fi

Leirikeskusten varaukset
040 535 1657
Kirjavainen Pekka, leirikeskusten isäntä
050 521 5407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu
Väätäinen Matti, seurakuntapastori
p. 0400 748 671
Klemettinen Ulla, työalasihteeri vs.
050 3409 889
Hytönen Mirja "Kutti",
maahanmuuttajatyö
050 549 7033

Nuorisotyö
Sirpa Syrjä-Turpeinen, työalasihteeri
050 549 7011
Päivi Perttilä nuorisomuusikko
050 549 7048
Grönholm Petri, erityisnuorisotyönohjaaja
040 509 8060
Maasola Jussi, erityisnuorisotyönohjaaja
050 521 5401

Opiskelijatyö
Nieminen Kimmo, yliopiston oppilaitospappi p. 050 594 8167
Riikka Saarno, ammattiopiston ja ammattikorkeakoulun oppilaitospappi, vs.
050 521 5418

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)
Vapaudenkatu 38 B, 2. krs
Aikavaraukset (014) 334 7800
Salo Sirpa, johtaja 040 182 5770

Rippikoulutyö
Liukkonen Johanna, seurakuntapastori
040 560 9934

Sairaalapastorit
Lepoaho Heikki, johtava sairaalapastori
040 737 7963

Taloushallintopalvelu
Laitinen Markku, talouspäällikkö
040 545 8750

Yhteinen seurakuntapalvelu:
Helin Jukka, johtaja 050 518 5445

Taulumäen kirkko
Lohikoskentie 2, 0400 308 120
Palola Tuomas, seurakuntapastori
050 549 7022
Hassinen Jukka, kanttori 050 523 4136

Viestintä
Rönnkvist Marjo, viestintäpäällikkö
040 535 1064

ALUESEURAKUNNAT:
HUHTASUO
Huhtasuon kirkko, Nevakatu 6,
050 549 7041
Aluekappalainen, Tervonen Mauri
050 549 7031
Aluesihteeri, Koho Ulla 050 340 0684
Diakonia, Vepsäläinen Elina, vs.
050 549 7005
Lapsityönohjaaja, Kettunen Anne
050 340 0638
Halssilan seurakuntakeskus, Kärpänkuja 5,
050 549 7040
Kappalainen, Väätäinen Osmo
050 521 5403
Diakonia, Halonen Juha 050 549 7024

KELTINMÄKI
Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10,
050 549 7037
Aluekappalainen, Pitkänen Eivor
050 590 0265
Aluesihteeri, Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia
Leppäpuisto Suvi 050 549 7008
Kallio Heidi vs. 050 549 7032
Laitinen Ainoleena 050 549 7026
Lapsityönohjaaja, Yli-Suvanto Kirsti
050 340 0639
Kortepohjan seurakuntakeskus,
Isännäntie 4, 050 549 7038

KESKUSTA
Kaupunginkirkko 050 549 7043
Aluekappalainen, Wuolio Seppo
050 521 5415
Aluesihteeri vs, Härköjärvi Esa,
040 535 0492
Diakonia
Pietiläinen Lea 050 549 7027
Lintulahti Elina, vs. 050 340 0665
Halinen Susanna 050 549 7006
Kiviranta Regina 050 549 7009
Lapsityönohjaaja Kontinen Johanna
050 340 9895
Lohikosken seurakuntakeskus, Katajatie 1,
050 549 7039
Kappalainen, Pirtala Tuija 050 521 5408
Diakonia, Pelkonen Auni 050 549 7001

KORPILAHTI
Korpilahden kirkko ja seurakuntatalo
Kirkonmäentie 1–3, 050 557 9008
Palvelupiste 050 557 9012
Hautausasiat, 040 162 3982
Aluekappalainen vs, Koivisto Antti
050 557 9001
Diakonia, Lepoaho Kirsi
050 557 9003
Lapsityönohjaaja
Kirsti Yli-Suvanto 050 340 0639
Aluesihteeri Kaunisto Virpi
050 557 9012

KUOKKALA
Kuokkalan kirkko, Syöttäjänkatu 4,
050 549 7045
Aluekappalainen, Mustonen Pekka
050 523 4141
Aluesihteeri Saarikko Satu 050 408 8816
Diakonia
Heikkilä Päivi 050 549 7034
Ronkainen Marjo vs. 050 549 7007
Lapsityönohjaaja, Korhonen Tiina
050 340 9887

PALOKKA
Palokan kirkko, Rovastintie 8,
040 560 9911
Aluekappalainen, Hautalahti Seppo vs.
040 560 9906
Aluesihteeri, Laakso Tuija 050 302 8300
Diakonia
Romar Elina 040 560 9910
Itkonen Päivi 040 709 0142
Lapsityönohjaaja, Kivelä Marja-Terttu
040 560 9908

SÄYNÄTSALO
Säynätsalon kirkko, Saarnatie 1
050 340 9896
Säynätsalon pappila, Pappilantie 6
Aluekappalainen, Romar Harri
0500 545 611
Aluesihteeri, hautaus-ja virastopalvelut
Takkinen Terhi 040 535 0047
Diakonia, Kiviranta Paula 050 598 0951
Lapsityönohjaaja Kirsti Yli-Suvanto
050 340 0639
Neulaskoti: Pihkatie 4, Keljonkangas
050 549 7046
Seurakuntapastori, Kärkkäinen Päivi
050 400 0014
Diakonia, Fuchs Elina 050 549 7015

TIKKAKOSKI
Tikkakosken kirkko, Kirkkokatu 18
040 560 9917
Aluekappalainen, Vallipuro Risto
040 545 8720
Aluesihteeri, Laakso Tuija 050 302 8300
Diakonia, Jaakonaho Marja-Liisa
040 560 9916
Lapsityönohjaaja, Simpanen Eija
040 560 9914

VAAJAKOSKI
Vaajakosken kirkko , Kirkkotie 11,
040 560 9928
Aluekappalainen, Huttunen Hannu
050 521 5405
hannu.s.huttunen@evl.fi
Aluesihteeri, Syrjälä Leena 050 551 0440
Diakonia, Liimatainen Marja-Leena
040 560 9926
Lapsityönohjaaja vs, Tarja Palander
040 574 1706
Jyskän seurakuntakoti,
Asmalammentie 4, 040 560 9928
Kappalainen, Kauppinen Arto
040 560 9920
Diakonia Tero Reingoldt 040 560 9927

Kamerunilaisessa ruuassa käytetään monipuolisesti kasviksia, hedelmiä ja pähkinöitä. Keittobanaaneja käytetään paljon, kertoo Jyväskylän ammattikorkeakoulussa opiskeleva Noudou Nadine. Muun muassa keittobanaaneja voi maistella Keljonkaan Marttojen Ravintolapäivän lounaalla.

Tiesitkö?

Ravintolapäivä

- Kuka tahansa voi perustaa ravintolan, kahvilan tai baarin päivän ajaksi.
- Tavoitteena on pitää hauskaa, jakaa uusia makukokemuksia ja nauttia yhteisestä ympäristöstä porukalla.
- Suomalainen idea, joka toteutettiin ensimmäisen kerran 2011.
- Ravintolapäivää vietetetään neljä kertaa vuodessa, seuraavan kerran 17.5.

Ä DÜMNPES SHUU!

Keljonkankaan Martat järjestää kattilamatkan Kameruniin valtakunnallisena Ravintolapäivänä. Ravintolapäivän lounaalla tutustutaan kamerunilaiseen ruokakulttuuriin. Ä dümnpes shuu! Hyvää ruokahalua!

SIRPA KOIVISTO
teksti ja kuva

Kamerun on marttojen kehitysyhteistyön kohdemaa. Kattilamatka Kameruniin on Marttaliiton hanke, joka lisää tietoa kamerunilaisten perheiden arjesta. Valtakunnallinen Ravintolapäivä on yksi osa hanketta.

Keljonkankaan martat tarttuivat Marttaliiton haasteeseen. Päivän ajaksi seurakunnan tiloihin Neulaskodille kohoaa pop up -ravintola, jossa voi maistella kamerunilaisia ruokia.

– Olemme innostuneina mukana päivässä, **Maire Korhonen** ja **Annikki Mikkonen** kertovat.

Molempien mielestä Ravintolapäivä on mainio idea, jonka kautta voi löytää uusia makuelämyksiä.

– Kaikenlainen yhdessä tekeminen on mukavaa. Tällaisten projektien kautta oppii aina uutta, Mikkonen jatkaa.

Keljonkankaan martat ovat valmistautuneet Ravintolapäivään muun muassa osallistumalla Keski-Suomen Marttakeskuksen ruokakurssille, jossa valmistettiin ja maisteltiin kamerunilaisia ruokia. Hyviä neuvoja ja opastusta martat ovat saaneet myös kamerunilaiselta **Noudou Nadinelta**, joka opiskelee Jyväskylän ammattikorkeakoulussa.

– En epäröinyt hetkeäkään, kun kuulin Ravintolapäivän ideasta. Olen tästä todella innoissani, Nadine hehkuttaa.

Nadinen mielestä on hienoa, että kaksi erilaista kulttuuria kohtaavat myös Ravintolapäivän merkeissä. Makumatka tuottaa varmasti paljon iloa ja uusia ideoita, Nadine uskoo.

Länsiafrikkalaisessa Kamerunissa asuu yli 200 etnistä ja kielellistä ryhmää. Makumieltymykset ja raaka-aineiden käyttö vaihtelevat eri puolilla maata.

– Perinteisten ruokalajien erilaisuus tuo oman rikkautensa kamerunilaiseen kulttuuriin, Länsi-Kamerunista kotoisin oleva Nadine kertoo.

Kamerunilaiselle keittiölle on tyypillistä monipuolinen kasvisten, hedelmien ja pähkinöiden käyttö. Ruoka on myös melko miedosti maustettua.

– Suomalaiseen ruokaan oli aluksi vaikea tottua, sillä se on maustetumpaa. Täällä käytetään ruuanvalmistuksessa myös paljon maitoa ja juustoa, jotka eivät kuulu kamerunilaiseen ruokakulttuuriin.

Keittiössä Nadine viihtyy mielellään kokkaamassa niin kamerunilaisia kuin yhä useammin myös suomalaisia ruokia.

– Makkara on suosikkini, Nadine paljastaa.

Ravintolapäivän menussa on tarjolla kana-maapähkinäkeittoa, tomaatti-avokado-salaattia sekä lisukkeena riisiä ja paistettuja keittobanaaneja. Jälkiruokana on suomalaisia munkkeja muistuttavia soufflettеja.

Uusien ruokalajien valmistaminen hieman jännittää, mutta Maire Korhonen ja Annikki Mikkonen eivät epäile hetkeäkään, etteivätkö martat pystyisi valmistamaan hyvää ruokaa myös kamerunilaiseen tapaan.

– Haastavinta on saada paikalle sata ruokailijaa, mikä on ravintolapäivämme tavoite, Korhonen ja Mikkonen toteavat.

Ravintolapäivän Kattilamatka Kameruniin la 17.5. klo 11-15 Neulaskodilla Keljonkankaalla, Pihkatie 4. Lounaan hinta 8 €.

Elämästä

Päätöksiä tehdään miettimättä seurauksia

SIRPA KOIVISTO
teksti ja kuva

Olen **Mauno Suntioinen**, 61 vuotta. Pari vuotta sitten jäin eläkkeelle alakoulun opettajan tehtävästä. Ehdin toimia opettajana yli 30 vuotta ensin Janakkalassa Ylikylän ala-asteella muutaman vuoden, kunnes palasin takaisin kotiseudulle Jyväskylään. Keljonkankaan koulun opettajana vierähti parikymmentä vuotta. Kävin itse lapsena samaa koulua.

Koulumaailma on muuttunut melkoisesti siitä, kun itse aloitin opettajana. Oppilaat ovat vaativampia, samoin vanhemmat. Minulla ei ole koskaan ollut vaikeuksia tulla toimeen oppilaiden kanssa. Median ylilyöntien takia esimerkiksi kurinpitoon liittyvät ongelmat esitetään dramaattisemmin kuin ne ovat. Kyllä vaikeisiin asioihin voi koulussa yhä puuttua, jos puuttumisen aihetta on. Tärkeintä on luoda tarpeeksi selkeät säännöt, joista pidetään kiinni.

Olen seurannut uutisointia Jyväskylän kouluverkon supistamisesta. Ymmärrän sen, että menoja pitää leikata, mutta en hyväksy tapaa, jolla päätöksiä tehdään. Tärkeintä tuntuu olevan se, mitä viivan alle jää, mutta kukaan ei kysy, mitä ihmisille tapahtuu ja mitä menojen leikkauksista pitkällä tähtäimellä seuraa?

Sama koskee pienten lähikirjastojen alasajoa. Ne ovat olleet kansan selkäranka, vapaasti kaikkien käytettävissä. Niitä ei ainakaan pitäisi lakkauttaa.

Eläkkeellä olen viihtynyt hyvin. Nyt voin tehdä mitä haluan tai olla tekemättä ilman vaatimuksia. Harrastan muun muassa musiikkia ja lukemista. Käyn päivittäin Keltinmäen kirjastossa lukemassa lehtiä. Kitaraa olen soittanut pienestä pojasta lähtien. Janakkalassa meillä oli opettajabändi, joka kokoontui soittamaan yhdessä kerran viikossa. Samantapainen työpaikkabändi oli myös Keljonkankaalla. **Heinosen Timon** kanssa olemme toimineet katusoittajina jo varmaan kymmenen vuoden ajan. Soitamme Kävelykadulla kesäisin vanhoja iskelmiä, kansanlauluja ja muuta melodista musiikkia. Timo soittaa huuliharppua, minä säestän kitaralla. Ihmiset pitävät elävästä musiikista.

Kadulla soittaminen on oikein mukavaa puuhaa. Kerran **Kari Tapio** näki meidät, heitti muutaman lantin ja iski silmää. Ammattilainen kohtasi amatöörit. Se tuntui erityisen hyvältä.

Mauno Suntioinen

Menoja leikatessa pitäisi myös miettiä, mitä säästötoimista pitkällä tähtäimellä seuraa, Mauno Suntioinen pohtii.